

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 7.6.2018
COM(2018) 437 final

2018/0226 (NLE)

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

**για τη θέσπιση προγράμματος έρευνας και κατάρτισης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας
Ατομικής Ενέργειας για την περίοδο 2021-2025, με το οποίο συμπληρώνεται το
πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα και την καινοτομία «Ορίζων Ευρώπη»**

{SEC(2018) 291 final} - {SWD(2018) 307 final} - {SWD(2018) 308 final} -
{SWD(2018) 309 final}

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

1.1. Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης

Η παρούσα πρόταση εντάσσεται στη δέσμη νομοθετικών μέτρων για το πρόγραμμα-πλαίσιο «Ορίζων Ευρώπη» για την έρευνα και την καινοτομία. Σκοπός της είναι να υλοποιήσει το επόμενο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο της ΕΕ για την περίοδο 2021-2027, τις προτεραιότητες της Επιτροπής σύμφωνα με το πρόγραμμά της για απασχόληση, ανάπτυξη, δικαιοσύνη και δημοκρατική αλλαγή, και τις γενικές προτεραιότητες πολιτικής της Επιτροπής («Ορίζων Ευρώπη»).

Η πρόταση για το πρόγραμμα έρευνας και κατάρτισης της Ευρατόμ αφορά το σημαντικό ζήτημα των ποικίλων εφαρμογών της πυρηνικής ενέργειας στην Ευρώπη. Η χρήση της πυρηνικής ενέργειας για ηλεκτροπαραγωγή ή άλλες εφαρμογές εκτός της ηλεκτροπαραγωγής προς όφελος του συνόλου των Ευρωπαίων πολιτών απαιτεί μακροπρόθεσμες προσπάθειες περιορισμού των κινδύνων πυρηνικής ασφάλειας και πυρηνικής προστασίας, και στήριξης της ανάπτυξης ασφαλών πυρηνικών τεχνολογιών και βέλτιστων μεθόδων ακτινοπροστασίας. Στις εν λόγω προσπάθειες σημαντικό ρόλο διαδραματίζει η έρευνα από δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς σε εθνικό επίπεδο. Καθήκον της Ευρατόμ είναι να συμπληρώσει τις συνεισφορές των κρατών μελών με ένα πρόγραμμα έρευνας και κατάρτισης που να καλύπτει το σύνολο της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας.

Στην παρούσα πρόταση προγράμματος έρευνας και κατάρτισης της Ευρατόμ 2021-2025 (εφεξής «το πρόγραμμα»), η Επιτροπή καλεί το Συμβούλιο να συμφωνήσει επί ενός πενταετούς προγράμματος¹ το οποίο θα συνεχίζει τις κύριες ερευνητικές δραστηριότητες του τρέχοντος προγράμματος², θα διευρύνει την έρευνα σε εφαρμογές της ιοντίζουσας ακτινοβολίας εκτός της ηλεκτροπαραγωγής, και θα επιφέρει βελτιώσεις στους τομείς της εκπαίδευσης, της κατάρτισης και της πρόσβασης σε ερευνητικές υποδομές. Το προτεινόμενο πρόγραμμα θα συμπληρώνει το πρόγραμμα-πλαίσιο «Ορίζων Ευρώπη» εφαρμόζοντας τα ίδια χρηματοδοτικά μέσα και τους ίδιους κανόνες συμμετοχής. Η πρόταση καθορίζει τον προϋπολογισμό και ένα κοινό σύνολο ερευνητικών στόχων τόσο για τις άμεσες³ όσο και για τις έμμεσες⁴ δράσεις, οι οποίες θα υλοποιηθούν σύμφωνα με τα προγράμματα εργασίας που θα συμφωνηθούν με τα κράτη μέλη.

Το πρόγραμμα θα στηρίζει έρευνες για την ακτινοπροστασία τόσο στο πλαίσιο της παραγωγής πυρηνικής ενέργειας όσο και στο πλαίσιο εφαρμογών της ιοντίζουσας ακτινοβολίας εκτός της ηλεκτροπαραγωγής. Όσον αφορά τις εν λόγω εφαρμογές, στόχος της έρευνας θα είναι ο περιορισμός των κινδύνων από την έκθεση σε χαμηλές δόσεις κατά τη χρήση αυτών των τεχνολογιών. Η έρευνα για την ακτινοπροστασία έχει ήδη αποφέρει οφέλη στον ιατρικό τομέα. Σημαντικά δυνητικά οφέλη για τους πολίτες μπορούν επίσης να προκύψουν και σε άλλους τομείς, όπως η βιομηχανία, η γεωργία, το περιβάλλον και η

¹ Ο χρονικός ορίζοντας των πέντε ετών θεσπίζεται στο άρθρο 7 της Συνθήκης Ευρατόμ.

² Οι δράσεις αυτές αφορούν την πυρηνική ασφάλεια, την πυρηνική προστασία, τη διαχείριση ραδιενεργών αποβλήτων και αναλωθέντων καυσίμων, την ακτινοπροστασία και την ενέργεια με σύντηξη.

³ Άμεσες δράσεις: οι δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας που αναλαμβάνει η Επιτροπή μέσω του οικείου Κοινού Κέντρου Ερευνών (ΚΚΕρ).

⁴ Έμμεσες δράσεις: οι δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας που αναλαμβάνουν οι συμμετέχοντες που λαμβάνουν χρηματοδοτική στήριξη την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας.

ασφάλεια. Η διάταξη η οποία επιτρέπει εγκάρσιες δραστηριότητες και συνέργειες με το πρόγραμμα-πλαίσιο «Ορίζων Ευρώπη» αναμένεται επίσης να ωφελήσει την περαιτέρω έρευνα για τις εφαρμογές της ιοντίζουσας ακτινοβολίας εκτός της ηλεκτροπαραγωγής. Ένας από τους στόχους του προγράμματος είναι η ενίσχυση της ασφάλειας των πυρηνικών τεχνολογιών μέσω της καλύτερης κατανόησης της παλαίωσης των πυρηνικών αντιδραστήρων και της βελτίωσης των στρατηγικών διαχείρισης ατυχημάτων. Το πρόγραμμα θα στηρίξει επίσης την έρευνα για την αξιολόγηση και επίδειξη των παραμέτρων ασφαλείας των μελλοντικών τεχνολογιών σχάσης στον βαθμό που κρίνεται αναγκαίο για τη διατήρηση της εμπειρογνομοσύνης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας στον τομέα της ασφάλειας. Η ταχέως αυξανόμενη χρήση των τεχνολογιών πυρηνικής σχάσης παγκοσμίως αυξάνει τη σημασία της έρευνας της Ευρατόμ στον εν λόγω τομέα. Το πρόγραμμα θα περιλαμβάνει και άλλα εξίσου σημαντικά καθήκοντα: ανάπτυξη δυνατοτήτων διαχείρισης και απόρριψης αναλωθέντων καυσίμων και ραδιενεργών αποβλήτων, και στήριξη της ετοιμότητας για αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης που σχετίζονται με ακτινοβολία.

Δεδομένης της σημαντικής προόδου που έχει σημειωθεί στην ανάπτυξη τεχνολογιών πυρηνικής σχάσης παγκοσμίως, είναι ανάγκη η Ευρατόμ να συνεχίσει τις έρευνές της με σκοπό την ανάπτυξη τεχνικών που θα στηρίζουν τις προσπάθειες όσον αφορά τις πυρηνικές διασφαλίσεις, την πυρηνική προστασία και τη μη διάδοση των πυρηνικών όπλων.

Το πρόγραμμα εστιάζεται επίσης στην ανάπτυξη της πυρηνικής σύντηξης, η οποία αποτελεί μία από τις λίγες πιθανές μελλοντικές επιλογές για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας βασικού φορτίου και χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών. Η σκοπιμότητα αυτής της τεχνολογίας πρέπει να αποτελέσει αντικείμενο έρευνας χάριν της ευημερίας των μελλοντικών γενεών. Μολονότι οι σταθμοί ηλεκτροπαραγωγής με σύντηξη που θα συμβάλλουν στην απαλλαγή του ενεργειακού μείγματος της ΕΕ από τις ανθρακούχες εκπομπές εξακολουθούν να φαντάζουν μακρινή προοπτική, το πρόγραμμα αποσκοπεί στην υλοποίηση του ευρωπαϊκού χάρτη πορείας για τη σύντηξη με στόχο την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας με σύντηξη. Εδώ περιλαμβάνονται η επίδειξη σκοπιμότητας της σύντηξης ως πηγής ενέργειας με αξιοποίηση των υφιστάμενων και των μελλοντικών εγκαταστάσεων σύντηξης, μεταξύ άλλων του διεθνούς θερμοπυρηνικού πειραματικού αντιδραστήρα (ITER)⁵, καθώς και η προετοιμασία των μελλοντικών σταθμών ηλεκτροπαραγωγής με σύντηξη με την εκπόνηση σχεδιαστικών μελετών και την ανάπτυξη υλικών και τεχνολογιών.

Στο πλαίσιο των προσπαθειών για παραγωγή ενέργειας με σύντηξη, το πρόγραμμα θα ενισχύσει τη συμμετοχή και τον ρόλο της βιομηχανίας, με ιδιαίτερη έμφαση στη διευκόλυνση της μεταφοράς τεχνογνωσίας από τα εργαστήρια σύντηξης στη βιομηχανία, η οποία αναμένεται να αναλάβει την ευθύνη του σχεδιασμού του αντιδραστήρα σύντηξης για σκοπούς επίδειξης (DEMO)⁶ εν ευθέτω χρόνω.

Εκτός από τις παραπάνω ερευνητικές δραστηριότητες, η πρόταση προβλέπει ειδικότερες έρευνες στον τομέα του παροπλισμού πυρηνικών εγκαταστάσεων. Το πρόγραμμα θα καλύψει θέματα όπως η βελτίωση των αναγκαίων δεξιοτήτων, η ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών, η

⁵ Ερευνητική εγκατάσταση με σκοπό να πραγματοποιηθούν δοκιμές για την εφαρμογή των βασικών αρχών ενός σταθμού ηλεκτροπαραγωγής με σύντηξη σε βιομηχανική κλίμακα. Ο ITER δεν θα παράγει ηλεκτρική ενέργεια.

⁶ Σταθμός επίδειξης ηλεκτροπαραγωγής με σύντηξη – εγκατάσταση που έχει προβλεφθεί, μετά τον ITER, για την επίδειξη του συνόλου των στοιχείων ενός σταθμού ηλεκτροπαραγωγής με σύντηξη, περιλαμβανομένης της ηλεκτροπαραγωγής με κλειστό κύκλο καυσίμου.

ανάπτυξη τεχνικών και η συγχρηματοδότηση ερευνών για την επίλυση κοινών προβλημάτων που ανακύπτουν κατά τον παροπλισμό πυρηνικών εγκαταστάσεων.

Όσον αφορά την πυρηνική εμπειρογνομοσύνη και αριστεία της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, ο προτεινόμενος κανονισμός Ευρατόμ και η πρόταση για το πρόγραμμα-πλαίσιο «Ορίζων Ευρώπη» θα καθιστούν πλέον δυνατή τη συμμετοχή πυρηνικών ερευνητών σε προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης, όπως οι δράσεις Marie Skłodowska-Curie. Με τον τρόπο αυτό θα διατηρηθούν οι αναγκαίες δεξιότητες στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας.

Όσον αφορά τις ερευνητικές υποδομές, η πρόταση παρέχει χρηματοδοτική στήριξη για την παροχή, τη διάθεση και τη δέουσα πρόσβαση σε ευρωπαϊκές και διεθνείς ερευνητικές υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των υποδομών του ΚΚΕρ.

Η παρούσα πρόταση ορίζει ως ημερομηνία έναρξης εφαρμογής την 1η Ιανουαρίου 2021. Υποβάλλεται για την Ένωση των 27 κρατών μελών, δεδομένης της κοινοποίησης της πρόθεσης του Ηνωμένου Βασιλείου, η οποία παρελήφθη από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις 29 Μαρτίου 2017, να αποσυρθεί από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας βάσει του άρθρου 50 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως εφαρμόζεται με το άρθρο 106α της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας.

1.2. Συνέπεια με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής

Το πρόγραμμα διατηρεί τους κύριους στόχους των ερευνητικών δραστηριοτήτων που προβλέπονται στα προγράμματα Ευρατόμ της περιόδου 2014-2020⁷, ενώ εφαρμόζει τις αλλαγές που περιγράφονται ανωτέρω.

Το πρόγραμμα συνάδει επίσης με τις προτάσεις για το πρόγραμμα-πλαίσιο «Ορίζων Ευρώπη», καθώς είναι τα μόνα προγράμματα της ΕΕ και της Ευρατόμ που στηρίζουν την Ε&Κ και συμπληρώνουν την εθνική χρηματοδότηση. Οι περισσότερες διατάξεις που αφορούν την υλοποίηση, την αξιολόγηση και τη διακυβέρνηση είναι πανομοιότυπες και στα δύο προγράμματα. Οι τομείς έρευνας που λαμβάνουν στήριξη από το πρόγραμμα Ευρατόμ δεν περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα-πλαίσιο «Ορίζων Ευρώπη» αφενός για λόγους νομικούς (χωριστές συνθήκες) και, αφετέρου, διαχειριστικούς (αποφυγή αλληλεπικάλυψης). Ωστόσο, θα δοθεί μεγαλύτερη έμφαση στην ανάπτυξη συνεργειών με το πρόγραμμα-πλαίσιο «Ορίζων Ευρώπη».

1.3. Συνέπεια με άλλες πολιτικές της Ένωσης

Η πρόταση είναι απολύτως συνεπής και συμβατή με τις ισχύουσες πολιτικές της ΕΕ. Η παρούσα πρωτοβουλία ανελήφθη αφού συνεκτιμήθηκαν οι τρέχουσες προτεραιότητες της Επιτροπής⁸, η πρωτοβουλία «Προϋπολογισμός που αποδίδει αποτελέσματα» (που σημαίνει ότι τα προγράμματα δαπανών της ΕΕ πρέπει να έχουν καλύτερη σχέση κόστους/οφέλους σε

⁷ Περιλαμβάνεται η πρόταση παράτασης του προγράμματος την περίοδο 2019-2020 (COM(2017) 698).

⁸ Η παρούσα πρωτοβουλία συμβάλλει στις ακόλουθες προτεραιότητες της Επιτροπής: θέσεις εργασίας, ανάπτυξη και επενδύσεις, ψηφιακή ενιαία αγορά, ανθεκτική Ενεργειακή Ένωση με μακρόπνοη πολιτική για την κλιματική αλλαγή, βαθύτερη και δικαιότερη εσωτερική αγορά με ενισχυμένη βιομηχανική βάση, η ΕΕ ως ισχυρότερος παγκόσμιος παράγοντας.

σύγκριση με το παρελθόν), η υλοποίηση της συνολικής στρατηγικής της ΕΕ⁹ και η πρόταση της Επιτροπής για το επόμενο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο της ΕΕ.

Το πρόγραμμα συνάδει επίσης με τις πολιτικές της ΕΕ στους τομείς της πυρηνικής ενέργειας και της πυρηνικής ασφάλειας. Ως εκ τούτου, στηρίζει την εφαρμογή των ακόλουθων:

- της οδηγίας 2009/71/Ευρατόμ του Συμβουλίου, περί θεσπίσεως κοινοτικού πλαισίου για την πυρηνική ασφάλεια πυρηνικών εγκαταστάσεων¹⁰, όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 2014/87/Ευρατόμ του Συμβουλίου¹¹
- της οδηγίας 2011/70/Ευρατόμ του Συμβουλίου, η οποία θεσπίζει κοινοτικό πλαίσιο για την υπεύθυνη και ασφαλή διαχείριση αναλωθέντων καυσίμων και ραδιενεργών αποβλήτων¹²
- της οδηγίας 2013/59/Ευρατόμ του Συμβουλίου για τον καθορισμό βασικών προτύπων ασφαλείας για την προστασία από τους κινδύνους που προκύπτουν από ιοντίζουσες ακτινοβολίες¹³
- του κεφαλαίου 7 της Συνθήκης Ευρατόμ σχετικά με το σύστημα πυρηνικών διασφαλίσεων της ΕΕ. Το πρόγραμμα συμβάλλει επίσης στα προγράμματα και τις στρατηγικές της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας για την πυρηνική προστασία¹⁴.

Οι δράσεις του προγράμματος θα πρέπει να εκτελούνται με σκοπό την αντιμετώπιση αδυναμιών της αγοράς ή καταστάσεων μη ικανοποιητικών επενδύσεων, κατά τρόπο αναλογικό, χωρίς να επικαλύπτεται ή να παραγκωνίζεται η ιδιωτική χρηματοδότηση, και θα πρέπει να έχουν σαφή ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία. Διασφαλίζεται έτσι η συνοχή μεταξύ των δράσεων του προγράμματος και των κανόνων της ΕΕ για τις κρατικές ενισχύσεις και αποφεύγονται οι αδικαιολόγητες στρεβλώσεις του ανταγωνισμού στην εσωτερική αγορά.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

2.1. Νομική βάση

Σύμφωνα με τη Συνθήκη Ευρατόμ «η Επιτροπή οφείλει να προωθεί και να διευκολύνει τις πυρηνικές έρευνες στα κράτη μέλη και να τις συμπληρώνει με την εκτέλεση του προγράμματος ερευνών και εκπαίδευσής της Κοινότητας» (άρθρο 4 της Συνθήκης). Το εν λόγω πρόγραμμα εγκρίνεται ομόφωνα από το Συμβούλιο βάσει πρότασης της Επιτροπής (άρθρο 7 της Συνθήκης).

2.2. Επικουρικότητα

Το πρόβλημα που αντιμετωπίζει το πρόγραμμα Ευρατόμ αφορά την ΕΕ στο σύνολό της, αφενός διότι τα ζητήματα πυρηνικής ασφάλειας και πυρηνικής προστασίας δεν γνωρίζουν σύνορα και, αφετέρου, διότι η ανάπτυξη της παραγωγής ενέργειας με σύντηξη απαιτεί

⁹ [«Μια συνολική στρατηγική για την εξωτερική πολιτική και την πολιτική ασφάλειας της ΕΕ»](#), Ιούνιος 2016.

¹⁰ ΕΕ L 172 της 2.7.2009, σ. 18.

¹¹ ΕΕ L 219 της 25.7.2014, σ. 42.

¹² ΕΕ L 199 της 2.8.2011, σ. 48.

¹³ ΕΕ L 13 της 17.1.2014, σ. 1.

¹⁴ Το ευρωπαϊκό θεματολόγιο για την ασφάλεια COM(2015) 185 final· Σχέδιο δράσης για την ενίσχυση της ετοιμότητας έναντι κινδύνων για τη χημική, βιολογική, ραδιολογική και πυρηνική ασφάλεια COM(2017) 610 final.

ερευνητικές προσπάθειες πολύ μεγάλης κλίμακας. Μολονότι πυρηνικοί σταθμοί ηλεκτροπαραγωγής ως μέρος του εθνικού ενεργειακού μείγματος λειτουργούν μόνο στο ήμισυ των κρατών μελών, σε πολύ περισσότερα λειτουργούν αντιδραστήρες για ερευνητικούς σκοπούς ή για παραγωγή ραδιοϊσοτόπων. Δεδομένου ότι ένα πυρηνικό ατύχημα θα μπορούσε να πλήξει πολλά κράτη μέλη ανεξαρτήτως συνόρων, η πυρηνική ασφάλεια απασχολεί το σύνολο των κρατών μελών της ΕΕ, ακόμη και αν δεν λειτουργούν αντιδραστήρες στο έδαφός τους.

Όλα τα κράτη μέλη χρησιμοποιούν ακτινοβολία για ιατρικούς σκοπούς και σε βιομηχανικές εφαρμογές (γεωργία, ακτινοβόληση τροφίμων, μετρολογία κ.λπ.). Ενώ η σχετική σημασία της πυρηνικής ασφάλειας ποικίλλει μεταξύ των κρατών της ΕΕ, όλα ενδιαφέρονται για την πυρηνική ασφάλεια και την ακτινοπροστασία και όλα παράγουν, σε διαφορετικές ποσότητες, ραδιενεργά απόβλητα για τα οποία απαιτείται επεξεργασία και τελική απόρριψη. Τα εναρμονισμένα πρότυπα που προβλέπονται από τις διάφορες οδηγίες και οι συνεπακόλουθες συνέπειές τους για την έρευνα υπογραμμίζουν σαφώς την ανάγκη να υπάρξει ομοιόμορφη προσέγγιση σε τεχνικά θέματα και θέματα κατάρτισης σε ολόκληρη την ΕΕ.

Παρόλο που η πυρηνική προστασία αποτελεί εθνική αρμοδιότητα, οι άμεσες δράσεις του προγράμματος συμβάλλουν στην αντιμετώπιση ορισμένων προκλήσεων για την ασφάλεια με τις οποίες έρχεται αντιμέτωπη η ΕΕ και οι οποίες έχουν παγκόσμιες διαστάσεις στον τομέα της πυρηνικής ανίχνευσης, των εγκληματολογικών ερευνών περί τα πυρηνικά και της σχετικής κατάρτισης.

2.3. Αναλογικότητα

Σε επίπεδο ΕΕ θα ληφθούν μέτρα για την ενίσχυση του συνολικού πλαισίου έρευνας και καινοτομίας και τον συντονισμό των ερευνητικών προσπαθειών των κρατών μελών προς αποφυγή αλληλεπικαλύψεων, διατηρώντας κρίσιμη μάζα σε κύριους τομείς και διασφαλίζοντας τη βέλτιστη αξιοποίηση της δημόσιας χρηματοδότησης. Τα εν λόγω μέτρα μπορούν να προσελκύσουν επιπρόσθετες δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις στην έρευνα και την καινοτομία. Επίσης, είναι αναγκαία για τη στήριξη της χάραξης της ενωσιακής πολιτικής και την επίτευξη των στόχων που τίθενται στις πολιτικές της ΕΕ. Τα προτεινόμενα μέτρα δεν υπερβαίνουν όσα είναι αναγκαία για την επίτευξη των στόχων της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας.

2.4. Επιλογή της νομικής πράξης

Η νομική πράξη έχει τη μορφή κανονισμού ο οποίος γεννά δικαιώματα και υποχρεώσεις για τους δικαιούχους, είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και εφαρμόζεται άμεσα στο σύνολο των κρατών μελών της ΕΕ και των συνδεδεμένων με το πρόγραμμα χωρών.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

3.1. Εκ των υστέρων αξιολογήσεις/έλεγχοι καταλληλότητας της ισχύουσας νομοθεσίας

Η ενδιάμεση αξιολόγηση του προγράμματος Ευρατόμ 2014-2018¹⁵ κατέληξε στο συμπέρασμα ότι παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον ως προς το σύνολο των δραστηριοτήτων του, περιλαμβανομένης της πυρηνικής ασφάλειας, της πυρηνικής προστασίας και των

¹⁵ COM(2017) 697 και SWD(2017) 426 και 427.

πυρηνικών διασφαλίσεων, της διαχείρισης των ραδιενεργών αποβλήτων, της ακτινοπροστασίας και της ενέργειας με σύντηξη. Όσον αφορά την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητά του, στην αξιολόγηση εντοπίστηκαν ορισμένα πεδία που απαιτούν τη λήψη μέτρων από την Επιτροπή και/ή τους δικαιούχους. Συνιστάται να ληφθούν τα ακόλουθα μέτρα:

- να συνεχιστεί η στήριξη της πυρηνικής έρευνας με έμφαση στην πυρηνική ασφάλεια, την πυρηνική προστασία, τις πυρηνικές διασφαλίσεις, τη διαχείριση αποβλήτων, την ακτινοπροστασία και την ανάπτυξη της σύντηξης·
- να βελτιωθεί περαιτέρω, από κοινού με τους δικαιούχους, η οργάνωση και η διαχείριση των κοινών ευρωπαϊκών προγραμμάτων στο πεδίο της πυρηνικής έρευνας·
- να συνεχιστούν και να ενισχυθούν οι δράσεις εκπαίδευσης και κατάρτισης της Ευρατόμ για την ανάπτυξη σχετικών γνώσεων και δεξιοτήτων στις οποίες εδράζεται κάθε παράμετρος πυρηνικής ασφάλειας, πυρηνικής προστασίας και ακτινοπροστασίας·
- να αξιοποιηθούν περαιτέρω οι συνέργειες μεταξύ του προγράμματος Ευρατόμ και άλλων θεματικών πεδίων του προγράμματος-πλαίσιου της Ένωσης προκειμένου να αντιμετωπιστούν εγκάρσια ζητήματα, όπως οι ιατρικές εφαρμογές της ακτινοβολίας, η κλιματική αλλαγή, η πυρηνική προστασία και η ετοιμότητα για διαχείριση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, καθώς και η συμβολή στην πυρηνική επιστήμη·
- να αξιοποιηθούν περαιτέρω οι συνέργειες μεταξύ των άμεσων και των έμμεσων δράσεων του προγράμματος Ευρατόμ.

Στην εκτίμηση επιπτώσεων περιγράφεται διεξοδικότερα ο τρόπος με τον οποίο τα παραπάνω ζητήματα αντιμετωπίζονται στην παρούσα πρόταση.

3.2. Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη

Οι υπηρεσίες της Επιτροπής διεξήγαγαν τις ακόλουθες διαβουλεύσεις: μια γενική διαβούλευση για το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο (ΠΔΠ) και το κεφάλαιο «Ανταγωνιστικότητα», συμπεριλαμβανομένης της έρευνας (Ιανουάριος-Μάρτιος 2018), μια στοχευμένη διαβούλευση για ορισμένες δραστηριότητες του προγράμματος βάσει διαδικτυακού ερωτηματολογίου (Ιανουάριος-Φεβρουάριος 2018) και μια συνάντηση εργασίας με τα ενδιαφερόμενα μέρη του τομέα της έρευνας που διεξήχθη στις 21 Φεβρουαρίου 2018 στις Βρυξέλλες. Στις διαβουλεύσεις καλύφθηκαν οι κύριοι τομείς της εκτίμησης επιπτώσεων, συμπεριλαμβανομένης της συνάφειας, της αποτελεσματικότητας, της αποδοτικότητας, της υλοποίησης και της ενωσιακής προστιθέμενης αξίας. Ορισμένα ενδιαφερόμενα μέρη υπέβαλαν επίσης έγγραφα θέσεων στην Επιτροπή σχετικά με διάφορες πτυχές της έρευνας της Ευρατόμ. Στην εκτίμηση επιπτώσεων παρουσιάζονται συνοπτικά οι παρατηρήσεις που παραλήφθηκαν και ο τρόπος με τον οποίο ελήφθησαν υπόψη στην πρόταση.

3.3. Συλλογή και χρήση εμπειρογνωσίας

Στο πλαίσιο της εκπόνησης της πρότασής της, η Επιτροπή συνέλεξε πληροφορίες και αξιοποίησε την εμπειρογνωμοσύνη πληθώρας πηγών. Το 2017 η Επιστημονική και Τεχνική Επιτροπή Ευρατόμ (ETE) εξέδωσε γνώμη σχετικά με το μελλοντικό πρόγραμμα Ευρατόμ, ενώ δύο ανεξάρτητες ομάδες εμπειρογνομόνων υπέβαλαν εκθέσεις για την ενδιάμεση

αξιολόγηση των άμεσων και έμμεσων δράσεων που υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο του προγράμματος Ευρατόμ της περιόδου 2014-2018¹⁶. Το 2016, μια άλλη ομάδα εμπειρογνομόνων διεξήγαγε ενδιάμεση αξιολόγηση του κοινού ευρωπαϊκού προγράμματος για την έρευνα στον τομέα της σύντηξης, το οποίο υλοποιείται από την κοινοπραξία EUROfusion (Ευρωπαϊκή κοινοπραξία για την ανάπτυξη της πυρηνικής σύντηξης). Στην εκτίμηση επιπτώσεων παρατίθενται αναλυτικότερες πληροφορίες σχετικά με τις παρατηρήσεις των εμπειρογνομόνων και τον τρόπο με τον οποίο ελήφθησαν υπόψη στην πρόταση.

3.4. Εκτίμηση επιπτώσεων

Η παρούσα πρόταση βασίζεται σε εκτίμηση επιπτώσεων, για την οποία εξέδωσε θετική γνώμη η επιτροπή ρυθμιστικού ελέγχου.

Η εκτίμηση επιπτώσεων που συνοδεύει την παρούσα πρόταση εστιάζεται στα πορίσματα της ενδιάμεσης αξιολόγησης του προγράμματος Ευρατόμ και των διαβουλεύσεων με τα ενδιαφερόμενα μέρη. Προσδιορίζει τις απαιτούμενες αλλαγές στο πεδίο εφαρμογής του προγράμματος, τους στόχους και τη μέθοδο υλοποίησης και λαμβάνει υπόψη τους νέους εγκάρσιους στόχους του νέου ΠΔΠ (ευελιξία, εστίαση στις επιδόσεις, συνοχή και συνέργειες, και απλούστευση). Πληροί τις απαιτήσεις του δημοσιονομικού κανονισμού όσον αφορά τη διενέργεια εκ των προτέρων αξιολόγησης της πρότασης κανονισμού του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα έρευνας και κατάρτισης της Ευρατόμ για την περίοδο 2021-2025.

3.5. Απλούστευση

Το πρόγραμμα θα υλοποιηθεί με χρήση των χρηματοδοτικών μέσων και των κανόνων συμμετοχής του προγράμματος-πλαίσιου «Ορίζων Ευρώπη». Τα μέτρα απλούστευσης που προτείνονται στο πρόγραμμα-πλαίσιο «Ορίζων Ευρώπη» θα ισχύουν και για τους αιτούντες και δικαιούχους του προγράμματος Ευρατόμ. Ενώ διασφαλίζουν την απαραίτητη συνέχεια, όπου κρίνεται σκόπιμο, οι προτεινόμενοι κανόνες αναμένεται να μειώσουν περαιτέρω τον διοικητικό φόρτο, συνεχίζοντας τη διαδικασία απλούστευσης που επιδιώκεται από τα τρέχοντα προγράμματα. Περαιτέρω απλούστευση του προγράμματος θα επιτευχθεί με τον προτεινόμενο ενιαίο κατάλογο στόχων για τις άμεσες και τις έμμεσες δράσεις. Στην εκτίμηση επιπτώσεων εξετάζονται διεξοδικότερα οι πιθανές επιπτώσεις στην απλούστευση και τον διοικητικό φόρτο.

3.6. Θεμελιώδη δικαιώματα

Ο παρών κανονισμός σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις αρχές που αναγνωρίζονται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Ο προϋπολογισμός της παρούσας πρότασης υποβάλλεται σε τρέχουσες τιμές. Στο νομοθετικό δημοσιονομικό δελτίο που επισυνάπτεται στην πρόταση παρατίθενται οι δημοσιονομικές επιπτώσεις, καθώς και οι επιπτώσεις στους ανθρώπινους και διοικητικούς πόρους.

¹⁶

https://ec.europa.eu/research/evaluations/index_en.cfm?pg=h2020evaluation

5. ΑΛΛΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

5.1. Σχέδια εφαρμογής και ρυθμίσεις παρακολούθησης, αξιολόγησης και υποβολής εκθέσεων

Το πρόγραμμα θα υλοποιηθεί από τις υπηρεσίες της Επιτροπής. Ωστόσο, η Επιτροπή μπορεί να αποφασίσει, εφόσον κρίνει σκόπιμο, να αναθέσει την υλοποίηση ορισμένων τμημάτων του προγράμματος, όπως προβλέπεται στο άρθρο 10 της Συνθήκης Ευρατόμ, σε κράτη μέλη, πρόσωπα ή επιχειρήσεις, ή σε τρίτες χώρες, διεθνείς οργανισμούς ή υπηκόους τρίτων χωρών.

Οι αξιολογήσεις θα διενεργούνται σύμφωνα με τις παραγράφους 22 και 23 της διοργανικής συμφωνίας της 13ης Απριλίου 2016¹⁷, στην οποία τα τρία θεσμικά όργανα επιβεβαιώνουν ότι οι αξιολογήσεις της υφιστάμενης νομοθεσίας και πολιτικής θα πρέπει να αποτελούν τη βάση των εκτιμήσεων επιπτώσεων των επιλογών περαιτέρω δράσης. Οι αξιολογήσεις θα αξιολογούν τις επιπτώσεις του προγράμματος στην πράξη με βάση τους δείκτες/στόχους του προγράμματος και τη λεπτομερή ανάλυση του βαθμού στον οποίο το πρόγραμμα μπορεί να θεωρηθεί ότι είναι κατάλληλο, αποτελεσματικό και αποδοτικό, ότι παρέχει επαρκή ενωσιακή προστιθέμενη αξία και ότι είναι συνεπές με τις άλλες πολιτικές της ΕΕ. Οι αξιολογήσεις θα περιλαμβάνουν τα διδάγματα που αντλούνται από την υλοποίηση, ούτως ώστε να εντοπίζονται τυχόν ελλείψεις/προβλήματα ή δυνατότητες περαιτέρω βελτίωσης των δράσεων ή των αποτελεσμάτων τους ώστε να μεγιστοποιούνται η αξιοποίηση/οι επιπτώσεις τους.

Το σύστημα παρακολούθησης και αξιολόγησης, ίδιο με αυτό του προγράμματος-πλαισίου «Ορίζων Ευρώπη», προβλέπει τις κύριες κατευθύνσεις των επιπτώσεων βάσει των οποίων θα συντάσσονται εκθέσεις με αντικείμενο την πρόοδο προς την επίτευξη των στόχων του προγράμματος. Οι επιπτώσεις υποδιαιρούνται σε τέσσερις συμπληρωματικές κατηγορίες (επιστημονικές, κοινωνικές, επιπτώσεις στην καινοτομία και επιπτώσεις στις πολιτικές), οι οποίες αντικατοπτρίζουν τη φύση των επενδύσεων Ε&Κ. Για καθεμία από αυτές τις κατηγορίες θα χρησιμοποιούνται δείκτες για την υποβολή εκθέσεων προόδου βραχυπρόθεσμα, μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα. Θα διεξαχθεί κοινή ενδιάμεση αξιολόγηση των άμεσων και των έμμεσων δράσεων.

5.2. Αναλυτική επεξήγηση των επιμέρους διατάξεων της πρότασης

Η πρόταση επιφέρει τις ακόλουθες αλλαγές στο υφιστάμενο πρόγραμμα Ευρατόμ:

- Διάρθρωση των ειδικών στόχων (άρθρο 3 και παράρτημα Ι): η βασική πράξη θεσπίζει ένα ενιαίο σύνολο ειδικών στόχων των άμεσων και των έμμεσων δράσεων. Κατ' αυτόν τον τρόπο η Επιτροπή, κατά την εκπόνηση προγραμμάτων εργασίας, θα έχει τη δυνατότητα να προτείνει συνδυαστικά μέσα και πόρους, όπως η οικεία ερευνητική υποδομή και η βάση γνώσεων του ΚΚΕρ. Η εν λόγω προσέγγιση αποσκοπεί στην επίτευξη ενός εκ των εγκάρσιων στόχων του ΠΔΠ: απλούστευση και επίτευξη συνεργειών.
- Αναθεώρηση των ειδικών στόχων (άρθρο 3 και παράρτημα Ι):
  - Μείωση του αριθμού των ειδικών στόχων του προγράμματος από 13 την περίοδο 2014-2018 σε 4, τόσο για τις άμεσες όσο και για τις έμμεσες δράσεις.
  - Θέσπιση ειδικού στόχου για τη στήριξη της πολιτικής της ΕΕ σχετικά με την πυρηνική ασφάλεια, τις πυρηνικές διασφαλίσεις και την πυρηνική προστασία.

¹⁷ Διοργανική συμφωνία μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου, της 13ης Απριλίου 2016· ΕΕ L 123 της 12.5.2016, σ. 1-14.

- Ορισμός της στήριξης της έρευνας με σκοπό τον παροπλισμό: στα επιλέξιμα μέτρα συγκαταλέγονται η έρευνα που στηρίζει την ανάπτυξη και την αξιολόγηση τεχνολογιών παροπλισμού πυρηνικών εγκαταστάσεων και αποκατάστασης του περιβάλλοντος, και η ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και γνώσεων. Η έμφαση στον παροπλισμό αντικατοπτρίζει την αυξανόμενη ζήτηση για υπηρεσίες αυτού του είδους, τη βασική αρχή της αποκατάστασης του περιβάλλοντος, καθώς και τον μεγάλο αριθμό πυρηνικών αντιδραστήρων που θα τεθούν οριστικά εκτός λειτουργίας.
  - Αναθεώρηση του εύρους της έρευνας για την ακτινοπροστασία, με σκοπό τη συμβολή στην ασφαλή χρήση της πυρηνικής επιστήμης και των τεχνολογικών εφαρμογών της ιοντίζουσας ακτινοβολίας, συμπεριλαμβανομένης της προστατευόμενης και ασφαλούς προμήθειας και χρήσης ραδιοϊσοτόπων. Επιλέξιμες είναι, μεταξύ άλλων, οι ιατρικές, βιομηχανικές, διαστημικές και ερευνητικές εφαρμογές.
  - Ο ενιαίος ειδικός στόχος για την έρευνα στον τομέα της σύντηξης αντικατοπτρίζει τη μετατόπιση του ενδιαφέροντος προς τον σχεδιασμό των μελλοντικών σταθμών ηλεκτροπαραγωγής με σύντηξη. Ο νέος στόχος της έρευνας στον τομέα της σύντηξης συνδυάζει τρεις ειδικούς στόχους του τρέχοντος προγράμματος.
  - Θεσπίζεται ενιαίος ειδικός στόχος για όλα τα αναγκαία μέτρα για τη διατήρηση και την περαιτέρω ανάπτυξη της εμπειρογνομοσύνης και της αριστείας στην ΕΕ. Περιλαμβάνει μέτρα εκπαίδευσης και κατάρτισης, υποστήριξη της κινητικότητας, πρόσβαση σε ερευνητικές υποδομές, μεταφορά τεχνολογίας και διαχείριση και διάδοση γνώσης (στο υφιστάμενο πρόγραμμα τα μέτρα αυτά αποτελούν ξεχωριστούς στόχους).
- Άνοιγμα των δράσεων «Marie Skłodowska-Curie» (MSCA) στους πυρηνικούς ερευνητές: με τις νέες διατάξεις που προτείνονται για το πρόγραμμα-πλαίσιο «Ορίζων Ευρώπη» και το πρόγραμμα Ευρατόμ, οι φοιτητές και οι ερευνητές της πυρηνικής επιστήμης καθίστανται επιλέξιμοι για δράσεις MSCA. Αξιοποιώντας ένα καταξιωμένο μέσο στήριξης της εκπαίδευσης και της κατάρτισης στην Ευρώπη, το νέο πρόγραμμα επιδιώκει την επίτευξη ενός εκ των εγκάρσιων στόχων του ΠΔΠ: επίτευξη συνεργειών μεταξύ των χρηματοδοτικών μέσων.
- Νομικές διατάξεις για τη διευκόλυνση των συνεργειών μεταξύ του προγράμματος Ευρατόμ και του προγράμματος-πλαισίου «Ορίζων Ευρώπη» (παράρτημα 1 της βασικής πράξης του προγράμματος-πλαισίου «Ορίζων Ευρώπη»): οι δύο βασικές πράξεις θα προβλέπουν συνέργειες, οι λεπτομέρειες των οποίων θα καθοριστούν στα προγράμματα εργασίας, σε διαβούλευση με τα κράτη μέλη.

Όπως και για τα προηγούμενα προγράμματα, τα κριτήρια ανάθεσης για το νέο πρόγραμμα Ευρατόμ θα είναι η αριστεία, οι επιπτώσεις, η ποιότητα και η αποδοτικότητα της υλοποίησης.

Οι κανόνες συμμετοχής και διάδοσης του προγράμματος-πλαισίου «Ορίζων Ευρώπη» θα εφαρμόζονται και στο πρόγραμμα Ευρατόμ.

Κατά την υλοποίηση του προγράμματος, η Επιτροπή θα συνεπικουρείται από **επιτροπή** (όπως ορίζεται στο άρθρο 16) κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011. Η επιτροπή θα συνεδριάζει με δύο συνθέσεις (μία για τη σχάση και μία για τη σύντηξη), ανάλογα με το αντικείμενο που πρόκειται να εξεταστεί.

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για τη θέσπιση προγράμματος έρευνας και κατάρτισης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας για την περίοδο 2021-2025, με το οποίο συμπληρώνεται το πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα και την καινοτομία «Ορίζων Ευρώπη»

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, και ιδίως το άρθρο 7 πρώτη παράγραφος,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου¹,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής²,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Ένας από τους σκοπούς της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας (η «Κοινότητα») είναι να συμβάλλει στην άνοδο του βιοτικού επιπέδου στα κράτη μέλη, μεταξύ άλλων μέσω της προώθησης και της διευκόλυνσης της πυρηνικής έρευνας στα κράτη μέλη και της συμπλήρωσής της με την εκτέλεση κοινοτικού προγράμματος έρευνας και κατάρτισης.
- (2) Η πυρηνική έρευνα μπορεί να συμβάλλει στην κοινωνική και οικονομική ευημερία και την περιβαλλοντική βιωσιμότητα βελτιώνοντας την πυρηνική ασφάλεια, την πυρηνική προστασία και την ακτινοπροστασία. Η έρευνα στον τομέα της ακτινοπροστασίας έχει επιφέρει βελτιώσεις στις ιατρικές τεχνολογίες προς όφελος πολλών πολιτών και μπορεί πλέον να οδηγήσει σε βελτιώσεις και σε άλλους τομείς, όπως η βιομηχανία, η γεωργία, το περιβάλλον και η πυρηνική προστασία. Εξίσου σημαντική είναι η δυναμική συμβολή της πυρηνικής έρευνας στη μακροπρόθεσμη απαλλαγή του ενεργειακού συστήματος από ανθρακούχες εκπομπές με ασφαλή, αποδοτικό και προστατευόμενο τρόπο.
- (3) Για να διασφαλιστεί η συνέχιση της πυρηνικής έρευνας σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, είναι απαραίτητη η θέσπιση κοινοτικού προγράμματος έρευνας και κατάρτισης για την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2021 έως την 31η Δεκεμβρίου 2025 (το «πρόγραμμα»). Το πρόγραμμα θα συνεχίσει την υλοποίηση των κύριων ερευνητικών δραστηριοτήτων των προγενέστερων προγραμμάτων και, παράλληλα, θα θέσει νέους ειδικούς στόχους, με χρήση της ίδιας μεθόδου υλοποίησης.
- (4) Η έκθεση της Επιτροπής σχετικά με την ενδιάμεση αξιολόγηση του προγράμματος έρευνας και κατάρτισης της Ευρατόμ για την περίοδο 2014-2018 (COM(2017) 697 final) παρέχει ένα σύνολο κατευθυντήριων αρχών για το πρόγραμμα. Σε αυτές περιλαμβάνονται: η συνέχιση της στήριξης της έρευνας στον τομέα της πυρηνικής ενέργειας με έμφαση στην πυρηνική ασφάλεια, τις πυρηνικές διασφαλίσεις, την πυρηνική προστασία, τη διαχείριση των αποβλήτων, την ακτινοπροστασία και την ανάπτυξη της σύντηξης· η περαιτέρω βελτίωση, από

¹ Γνώμη του..... Γνώμη που διατυπώθηκε κατόπιν προαιρετικής διαβούλευσης.

² EE C..... Γνώμη που διατυπώθηκε κατόπιν προαιρετικής διαβούλευσης.

κοινού με τους δικαιούχους, της οργάνωσης και της διαχείρισης των ευρωπαϊκών κοινών προγραμμάτων στον τομέα της πυρηνικής ενέργειας· η συνέχιση και η ενίσχυση των δράσεων εκπαίδευσης και κατάρτισης της Ευρατόμ με σκοπό την ανάπτυξη σχετικών ικανοτήτων που αποτελούν τη βάση όλων των πτυχών της πυρηνικής ασφάλειας, της πυρηνικής προστασίας και της ακτινοπροστασίας· η περαιτέρω αξιοποίηση των συνεργειών μεταξύ του προγράμματος Ευρατόμ και άλλων θεματικών τομέων του προγράμματος-πλαισίου της Ένωσης· και η περαιτέρω αξιοποίηση συνεργειών μεταξύ των άμεσων και των έμμεσων δράσεων του προγράμματος Ευρατόμ.

- (5) Κατά τη σύλληψη και τον σχεδιασμό του προγράμματος ελήφθη υπόψη η ανάγκη να επιτευχθεί κρίσιμη μάζα υποστηριζόμενων δραστηριοτήτων. Αυτό επιτυγχάνεται με τη θέσπιση περιορισμένου αριθμού ειδικών στόχων, με έμφαση στην ασφαλή χρήση της πυρηνικής σχάσης για ηλεκτροπαραγωγή και άλλες εφαρμογές εκτός της ηλεκτροπαραγωγής, στη διατήρηση και την ανάπτυξη της αναγκαίας εμπειρογνομosύνης, στην προώθηση της παραγωγής ενέργειας με σύντηξη και στην υποστήριξη της πολιτικής της Ένωσης σχετικά με την πυρηνική ασφάλεια, τις πυρηνικές διασφαλίσεις και την πυρηνική προστασία.
- (6) Η έρευνα για την παραγωγή ενέργειας με σύντηξη υλοποιείται σύμφωνα με τον ευρωπαϊκό χάρτη πορείας για τη σύντηξη, στον οποίο σκιαγραφούνται οι αναγκαίες δράσεις έρευνας και ανάπτυξης στις οποίες θα βασιστεί ο σταθμός παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με σύντηξη. Βραχυμεσοπρόθεσμα το κυριότερο βήμα είναι η κατασκευή και η αξιοποίηση του ITER, οι δε ευρωπαϊκές δραστηριότητες για τον ITER θα συνοδεύονται από ένα δυναμικό ερευνητικό πρόγραμμα στον τομέα της σύντηξης, το οποίο θα υποστηρίζει τις μελλοντικές λειτουργίες του ITER και την προετοιμασία του DEMO.
- (7) Με τη στήριξη της πυρηνικής έρευνας το πρόγραμμα αναμένεται να συνεισφέρει στην επίτευξη των στόχων του προγράμματος-πλαισίου για την έρευνα και την καινοτομία «Ορίζων Ευρώπη» («Ορίζων Ευρώπη») που θεσπίστηκε δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. [...] του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου³ και να διευκολύνει την υλοποίηση της στρατηγικής «Ευρώπη 2030» και την ενίσχυση του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας.
- (8) Το πρόγραμμα θα επιδιώξει συνέργειες με το πρόγραμμα-πλαίσιο «Ορίζων Ευρώπη» και άλλα προγράμματα της Ένωσης σε θέματα μελέτης και στρατηγικού σχεδιασμού, επιλογής έργων, διαχείρισης, επικοινωνίας, διάδοσης και αξιοποίησης αποτελεσμάτων, παρακολούθησης, λογιστικού ελέγχου και διακυβέρνησης. Με στόχο την αποφυγή αλληλεπικάλυψεων και άσκοπων επαναλήψεων και την αύξηση της μόχλευσης ενωσιακής χρηματοδότησης, μπορούν να πραγματοποιούνται μεταφορές από άλλα προγράμματα της Ένωσης στις δραστηριότητες του προγράμματος-πλαισίου «Ορίζων Ευρώπη». Στις περιπτώσεις αυτές θα ακολουθούν τους κανόνες του προγράμματος-πλαισίου «Ορίζων Ευρώπη».
- (9) Οι δράσεις του προγράμματος θα πρέπει να εκτελούνται με σκοπό την αντιμετώπιση αδυναμιών της αγοράς ή καταστάσεων μη ικανοποιητικών επενδύσεων, κατά τρόπο αναλογικό, χωρίς να επικαλύπτεται ή να παραγκωνίζεται η ιδιωτική χρηματοδότηση, και θα πρέπει να έχουν σαφή ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία. Διασφαλίζεται έτσι η συνοχή μεταξύ των δράσεων του προγράμματος και των κανόνων της ΕΕ για τις κρατικές ενισχύσεις και αποφεύγονται οι αδικαιολόγητες στρεβλώσεις του ανταγωνισμού στην εσωτερική αγορά.
- (10) Ο παρών κανονισμός θεσπίζει δημοσιονομικό κονδύλιο για το πρόγραμμα έρευνας και κατάρτισης της Ευρατόμ, το οποίο αποτελεί το ποσό προνομιακής αναφοράς, κατά την έννοια του [παραπομπή προς επικαιροποίηση, κατά περίπτωση, σύμφωνα με τη νέα διοργανική

³ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. [...] του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της [...] για τη θέσπιση του προγράμματος-πλαισίου για την έρευνα και την καινοτομία (2021-2027) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1291/2013 (ΕΕ [...]).

συμφωνία: το σημείο 17 της διοργανικής συμφωνίας της 2ας Δεκεμβρίου 2013 μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής για τη δημοσιονομική πειθαρχία, τη συνεργασία σε δημοσιονομικά θέματα και τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση], για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο κατά την ετήσια διαδικασία του προϋπολογισμού.

- (11) Ο κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. [...] του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁴ (ο «δημοσιονομικός κανονισμός») θα πρέπει να ισχύει για το πρόγραμμα, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στον παρόντα κανονισμό. Ο εν λόγω κανονισμός θεσπίζει κανόνες για την εκτέλεση του προϋπολογισμού της Ένωσης, στους οποίους συμπεριλαμβάνονται κανόνες για τις επιχορηγήσεις, τα βραβεία, τις συμβάσεις, την έμμεση εκτέλεση, τη χρηματοδοτική συνδρομή, τα χρηματοδοτικά μέσα και τις εγγυήσεις από τον προϋπολογισμό.
- (12) Τα είδη χρηματοδότησης και οι μέθοδοι εφαρμογής στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να επιλέγονται βάσει της ικανότητάς τους να επιτύχουν τους ειδικούς στόχους των δράσεων και να παράγουν αποτελέσματα, λαμβάνοντας υπόψη ιδίως το κόστος των ελέγχων, τον διοικητικό φόρτο και τον εκτιμώμενο κίνδυνο μη συμμόρφωσης. Για τις επιχορηγήσεις λαμβάνεται υπόψη η χρήση των εφάπαξ ποσών, των κατ' αποκοπήν συντελεστών και του μοναδιαίου κόστους.
- (13) Στον παρόντα κανονισμό εφαρμόζονται οι οριζόντιοι δημοσιονομικοί κανόνες που θεσπίζονται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο βάσει του άρθρου 322 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του άρθρου 106α της Συνθήκης Ευρατόμ. Οι εν λόγω κανόνες θεσπίζονται στον δημοσιονομικό κανονισμό και ρυθμίζουν ιδίως τη διαδικασία κατάρτισης και εκτέλεσης του προϋπολογισμού μέσω επιχορηγήσεων, συμβάσεων, βραβείων ή έμμεσης εκτέλεσης, και προβλέπουν έλεγχο της ευθύνης των δημοσιονομικών φορέων. Οι κανόνες που θεσπίζονται βάσει του άρθρου 322 της ΣΛΕΕ και του άρθρου 106α της Ευρατόμ αφορούν επίσης την προστασία του προϋπολογισμού της Ένωσης σε περίπτωση γενικευμένων αδυναμιών όσον αφορά το κράτος δικαίου στα κράτη μέλη, δεδομένου ότι ο σεβασμός του κράτους δικαίου αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση και την αποτελεσματική χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας.
- (14) Οι στόχοι πολιτικής του παρόντος προγράμματος μπορούν επίσης να επιδιώκονται με τα χρηματοδοτικά μέσα που προβλέπονται από το σκέλος «έρευνα και καινοτομία» του Ταμείου InvestEU. Θα πρέπει να χρησιμοποιείται χρηματοδοτική στήριξη για την αντιμετώπιση αδυναμιών της αγοράς ή καταστάσεων μη ικανοποιητικών επενδύσεων, κατά τρόπο αναλογικό, και οι δράσεις δεν θα πρέπει να επικαλύπτουν ή να παραγκωνίζουν την ιδιωτική χρηματοδότηση ή να νοθεύουν τον ανταγωνισμό στην εσωτερική αγορά. Οι δράσεις θα πρέπει να έχουν σαφή ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία.
- (15) Για τη διασφάλιση της αποδοτικότερης δυνατής υλοποίησης και την επίτευξη ενός συνεκτικού, ολοκληρωμένου και διαφανούς πλαισίου για τους δικαιούχους, η συμμετοχή στο πρόγραμμα και η διάδοση των ερευνητικών αποτελεσμάτων θα πρέπει να υπόκειται στους σχετικούς κανόνες του προγράμματος-πλαισίου «Ορίζων Ευρώπη» με κάποιες προσαρμογές ή εξαιρέσεις. Οι ορισμοί και τα κύρια είδη δράσεων που προβλέπονται στο πρόγραμμα-πλαίσιο «Ορίζων Ευρώπη» θα πρέπει να ισχύουν για το πρόγραμμα.
- (16) Το Ταμείο Εγγυήσεων των Συμμετεχόντων που συστάθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος-πλαισίου «Ορίζων 2020» υπό τη διαχείριση της Επιτροπής αποδείχθηκε σημαντικός μηχανισμός διασφάλισης, ο οποίος μετριάξει τους κινδύνους που συνδέονται με τα ποσά που οφείλονται και δεν αποδίδονται από συμμετέχοντες αδυνατούντες να ανταποκριθούν στις

υποχρεώσεις τους. Ως εκ τούτου, η λειτουργία του θα πρέπει να συνεχιστεί και ο μηχανισμός αλληλασφάλισης («μηχανισμός») που συστάθηκε δυνάμει του προγράμματος-πλαίσιου «Ορίζων Ευρώπη» θα πρέπει επίσης να καλύπτει δράσεις στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού.

- (17) Το Κοινό Κέντρο Ερευνών (ΚΚΕρ) θα πρέπει να συνεχίσει να προσφέρει στις ενωσιακές πολιτικές ανεξάρτητη επιστημονική τεκμηρίωση και τεχνολογική υποστήριξη με βάση τις ανάγκες των πελατών, καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου πολιτικής. Οι άμεσες δράσεις του ΚΚΕρ θα πρέπει να υλοποιούνται με ευελιξία, αποδοτικότητα και διαφάνεια, λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές ανάγκες των χρηστών του ΚΚΕρ και των πολιτικών της Ένωσης, διασφαλίζοντας παράλληλα την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης. Το ΚΚΕρ θα πρέπει να συνεχίσει να παράγει πρόσθετους πόρους.
- (18) Σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό, τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁵, τον κανονισμό (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2988/95 του Συμβουλίου⁶, τον κανονισμό (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου⁷ και τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/193 του Συμβουλίου⁸, τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης προστατεύονται με αναλογικά μέτρα, μεταξύ των οποίων η πρόληψη, η ανίχνευση, η διόρθωση και η διερεύνηση παρατυπιών, μεταξύ άλλων της απάτης, η ανάκτηση απολεσθέντων, αχρεωστήτως καταβληθέντων ή μη ορθώς χρησιμοποιηθέντων κονδυλίων και, κατά περίπτωση, η επιβολή διοικητικών και οικονομικών κυρώσεων. Ειδικότερα, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 και τον κανονισμό (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96, η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) μπορεί να διενεργεί διοικητικές έρευνες, συμπεριλαμβανομένων των επιτόπιων ελέγχων και επιθεωρήσεων, ώστε να διαπιστώσει την ύπαρξη απάτης, διαφθοράς ή άλλης παράνομης δραστηριότητας που θίγει τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης. Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1939, η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία μπορεί να κινεί έρευνες και να ασκεί διώξεις για απάτη και άλλες αξιόποινες πράξεις εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, όπως προβλέπεται στην οδηγία (ΕΕ) 2017/1371 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁹. Σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό, κάθε φυσικό πρόσωπο ή οντότητα που λαμβάνει χρηματοδότηση από την Ένωση οφείλει να συνεργάζεται πλήρως για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, να παραχωρεί τα αναγκαία δικαιώματα και την αναγκαία πρόσβαση στην Επιτροπή, την OLAF, την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία και το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο (ΕΕΣ) και να μεριμνά ώστε τυχόν τρίτοι που συμμετέχουν στην εκτέλεση κονδυλίων της Ένωσης να παραχωρούν ισοδύναμα δικαιώματα.
- (19) Για να διασφαλίζονται ενιαίοι όροι υλοποίησης των δράσεων του προγράμματος, θα πρέπει να ανατεθούν στην Επιτροπή εκτελεστικές αρμοδιότητες. Οι εν λόγω αρμοδιότητες θα πρέπει να

⁵ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Σεπτεμβρίου 2013, σχετικά με τις έρευνες που πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1073/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (Ευρατόμ) αριθ. 1074/1999 του Συμβουλίου (ΕΕ L 248 της 18.9.2013, σ. 1).

⁶ Κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2988/95 του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 1995, σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ L 312 της 23.12.1995, σ.1).

⁷ Κανονισμός (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου, της 11ης Νοεμβρίου 1996, σχετικά με τους ελέγχους και εξακριβώσεις που διεξάγει επιτοπίως η Επιτροπή με σκοπό την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων από απάτες και λοιπές παρατυπίες (ΕΕ L 292 της 15.11.1996, σ. 2).

⁸ Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1939 του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 2017, σχετικά με την εφαρμογή ενισχυμένης συνεργασίας για τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας (ΕΕ L 283 της 31.10.2017, σ.1).

⁹ Οδηγία (ΕΕ) 2017/1371 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2017, σχετικά με την καταπολέμηση, μέσω του ποινικού δικαίου, της απάτης εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης (ΕΕ L 198 της 28.7.2017, σ. 29).

ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁰.

- (20) Σύμφωνα με τα σημεία 22 και 23 της διοργανικής συμφωνίας για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου, της 13ης Απριλίου 2016, υπάρχει ανάγκη αξιολόγησης του παρόντος προγράμματος με βάση πληροφορίες που θα συλλέγονται μέσω ειδικών απαιτήσεων παρακολούθησης, ενώ παράλληλα θα αποφεύγονται η υπερβολική ρύθμιση και ο διοικητικός φόρτος, ιδίως για τα κράτη μέλη. Οι εν λόγω απαιτήσεις μπορούν να περιλαμβάνουν, κατά περίπτωση, μετρήσιμους δείκτες ως βάση για την αξιολόγηση των επιπτώσεων του προγράμματος στην πράξη.
- (21) Έχει ληφθεί η γνώμη του διοικητικού συμβουλίου του Κοινού Κέντρου Ερευνών (ΚΚΕρ), το οποίο συγκροτήθηκε με την απόφαση 96/282/Ευρατόμ της Επιτροπής¹¹, σχετικά με το επιστημονικό και τεχνολογικό περιεχόμενο των άμεσων δράσεων του ΚΚΕρ.
- (22) Η Επιτροπή ζήτησε τη γνώμη της Επιστημονικής και Τεχνικής Επιτροπής Ευρατόμ.
- (23) Για λόγους ασφάλειας δικαίου θα πρέπει να καταργηθεί ο κανονισμός (Ευρατόμ) αριθ. [...],
- ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Αντικείμενο

Με τον παρόντα κανονισμό θεσπίζεται το πρόγραμμα έρευνας και κατάρτισης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας για την περίοδο από 1ης Ιανουαρίου 2021 έως 31ης Δεκεμβρίου 2025 (το «πρόγραμμα») και καθορίζονται οι κανόνες συμμετοχής στις έμμεσες δράσεις του παρόντος προγράμματος και οι κανόνες διάδοσης των αποτελεσμάτων τους.

Καθορίζονται οι στόχοι του προγράμματος, ο προϋπολογισμός για την περίοδο 2021-2025, οι μορφές χρηματοδότησης από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας (η «Κοινότητα») και οι κανόνες χορήγησης της εν λόγω χρηματοδότησης.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού εφαρμόζονται οι ορισμοί του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. xxx του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου («Ορίζων Ευρώπη»)¹². Οι αναφορές των ορισμών στην «Ένωση» και στο «πρόγραμμα» νοούνται ως αναφορές στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας και στο παρόν πρόγραμμα. Κατά παρέκκλιση, με τον όρο «πρόγραμμα εργασίας» νοείται το έγγραφο που έχει εγκριθεί από την Επιτροπή για την υλοποίηση του προγράμματος σύμφωνα με το άρθρο 16 του παρόντος κανονισμού.

¹⁰ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13).

¹¹ Απόφαση 96/282/Ευρατόμ της Επιτροπής, της 10ης Απριλίου 1996, περί αναδιοργάνωσης του Κοινού Κέντρου Ερευνών (ΕΕ L 107 της 30.4.1996, σ. 12).

¹² Πλήρης τίτλος + παραπομπή στην ΕΕ

Άρθρο 3

Στόχοι του προγράμματος

1. Το πρόγραμμα έχει τους ακόλουθους γενικούς στόχους:
  - α) υλοποίηση δραστηριοτήτων πυρηνικής έρευνας και κατάρτισης με σκοπό τη στήριξη της συνεχούς βελτίωσης της πυρηνικής ασφάλειας, της πυρηνικής προστασίας και της ακτινοπροστασίας·
  - β) δυνητική συμβολή στη μακροπρόθεσμη απαλλαγή του ενεργειακού συστήματος από ανθρακούχες εκπομπές με ασφαλή, αποδοτικό και προστατευόμενο τρόπο.
2. Το πρόγραμμα έχει τους ακόλουθους ειδικούς στόχους:
  - α) βελτίωση της ασφαλούς και προστατευόμενης χρήσης της πυρηνικής ενέργειας και των εφαρμογών της ιοντίζουσας ακτινοβολίας εκτός της ηλεκτροπαραγωγής, συμπεριλαμβανομένων της πυρηνικής ασφάλειας, της πυρηνικής προστασίας, των πυρηνικών διασφαλίσεων, της ακτινοπροστασίας, της ασφαλούς διαχείρισης αναλωθέντων καυσίμων και ραδιενεργών αποβλήτων και του παροπλισμού·
  - β) διατήρηση και περαιτέρω ανάπτυξη της εμπειρογνωμοσύνης και των ικανοτήτων εντός της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας·
  - γ) προαγωγή της ανάπτυξης της παραγωγής ενέργειας με σύντηξη και συμβολή στην υλοποίηση του χάρτη πορείας για τη σύντηξη·
  - δ) στήριξη της πολιτικής της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας σχετικά με την πυρηνική ασφάλεια, τις πυρηνικές διασφαλίσεις και την πυρηνική προστασία.
3. Οι στόχοι που απαριθμούνται στις παραγράφους 1 και 2 θα επιτευχθούν σύμφωνα με το παράρτημα Ι.

Άρθρο 4

Προϋπολογισμός

1. Το χρηματοδοτικό κονδύλιο για την υλοποίηση του προγράμματος ορίζεται σε 1 675 000 000 EUR σε τρέχουσες τιμές.
2. Η ενδεικτική κατανομή του ποσού που αναφέρεται στην παράγραφο 1 είναι η εξής:
  - α) 724 563 000 EUR για έρευνα και ανάπτυξη στον τομέα της σύντηξης·
  - β) 330 930 000 EUR για πυρηνική σχάση, ασφάλεια και ακτινοπροστασία·
  - γ) 619 507 000 EUR για άμεσες δράσεις υλοποιούμενες από το Κοινό Κέντρο Ερευνών.Η Επιτροπή δεν επιτρέπεται να παρεκκλίνει, στο πλαίσιο της ετήσιας διαδικασίας προϋπολογισμού, από το ποσό που αναφέρεται στην παράγραφο 2 στοιχείο γ) του παρόντος άρθρου.
3. Το ποσό που αναφέρεται στην παράγραφο 1 μπορεί επίσης να καλύπτει δαπάνες προετοιμασίας, παρακολούθησης, ελέγχου, λογιστικού ελέγχου, αξιολόγησης και άλλων δραστηριοτήτων, καθώς και αναγκαίες δαπάνες για τη διαχείριση και την υλοποίηση του προγράμματος, συμπεριλαμβανομένων των διοικητικών δαπανών, καθώς και για την αξιολόγηση της επίτευξης των στόχων του. Μπορεί επιπλέον να καλύπτει δαπάνες που αφορούν μελέτες, συνεδριάσεις εμπειρογνομόνων και δράσεις πληροφόρησης και επικοινωνίας, στον βαθμό που σχετίζονται με τους στόχους του προγράμματος, καθώς και δαπάνες για δίκτυα τεχνολογίας των πληροφοριών που χρησιμοποιούνται κυρίως για επεξεργασία και ανταλλαγή πληροφοριών, όπως και για εταιρικά εργαλεία τεχνολογίας των

πληροφοριών και άλλη τεχνική και διοικητική βοήθεια απαραίτητη για τη διαχείριση του προγράμματος.

4. Αν είναι απαραίτητο, μπορούν να εγγραφούν στον προϋπολογισμό πιστώσεις πέραν του 2025, με σκοπό την κάλυψη των δαπανών που προβλέπονται στην παράγραφο 3, ώστε να καταστεί εφικτή η διαχείριση δράσεων που δεν θα έχουν ολοκληρωθεί έως την 31η Δεκεμβρίου 2027.
5. Οι δημοσιονομικές δεσμεύσεις για δράσεις διάρκειας άνω του ενός οικονομικού έτους είναι δυνατόν να κατανέμονται σε ετήσιες δόσεις επί σειρά ετών.
6. Με την επιφύλαξη του δημοσιονομικού κανονισμού, οι δαπάνες για δράσεις στο πλαίσιο έργων που περιλαμβάνονται στο πρώτο πρόγραμμα εργασίας μπορούν να είναι επιλέξιμες από την 1η Ιανουαρίου 2021.
7. Πόροι που διατίθενται στα κράτη μέλη υπό επιμερισμένη διαχείριση και είναι μεταβιβάσιμοι σύμφωνα με το άρθρο 21 του κανονισμού (ΕΕ) XX [... κανονισμός περί κοινών διατάξεων] μπορούν, κατόπιν αιτήσεώς τους, να μεταφερθούν στο πρόγραμμα. Η Επιτροπή εκτελεί τα εν λόγω κονδύλια άμεσα σύμφωνα με το άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο α) του δημοσιονομικού κανονισμού ή έμμεσα σύμφωνα με το άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο γ). Όταν είναι δυνατόν, οι εν λόγω πόροι χρησιμοποιούνται προς όφελος του σχετικού κράτους μέλους.

Άρθρο 5

Τρίτες χώρες συνδεδεμένες με το πρόγραμμα

1. Το πρόγραμμα είναι ανοικτό στη συμμετοχή των ακόλουθων τρίτων χωρών:
  - α) υπό προσχώρηση χώρες, υποψήφιες χώρες και δυνάμει υποψήφιες χώρες ή οντότητες, σύμφωνα με τις γενικές αρχές και τους γενικούς όρους συμμετοχής των εν λόγω χωρών στα προγράμματα της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας που θεσπίζονται στις αντίστοιχες συμφωνίες-πλαίσια και στις αποφάσεις του Συμβουλίου Σύνδεσης ή σε παρόμοιες συμφωνίες, και σύμφωνα με τους ειδικούς όρους που προβλέπονται σε συμφωνίες μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας και των εν λόγω χωρών·
  - β) χώρες που καλύπτονται από την Ευρωπαϊκή Πολιτική Γειτονίας, σύμφωνα με τις γενικές αρχές και τους γενικούς όρους συμμετοχής των εν λόγω χωρών στα προγράμματα της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, που θεσπίζονται στις αντίστοιχες συμφωνίες-πλαίσια και στις αποφάσεις του Συμβουλίου Σύνδεσης ή σε παρόμοιες συμφωνίες, και σύμφωνα με τους ειδικούς όρους που προβλέπονται σε συμφωνίες μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας και των χωρών αυτών·
  - γ) τρίτες χώρες και εδάφη που πληρούν σωρευτικά τα ακόλουθα κριτήρια:
    - καλές ικανότητες στην επιστήμη, την τεχνολογία και την καινοτομία·
    - προσήλωση σε μια οικονομία εύρυθμης και ανοικτής αγοράς, καθώς και στη δίκαιη και ισότιμη μεταχείριση των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, με την υποστήριξη δημοκρατικών θεσμών·
    - ενεργή προώθηση πολιτικών για τη βελτίωση της οικονομικής και κοινωνικής ευημερίας των πολιτών.

Η σύνδεση κάθε τρίτης χώρας με το πρόγραμμα δυνάμει του στοιχείου γ) γίνεται σύμφωνα με τους όρους που θεσπίζονται σε ειδική συμφωνία η οποία καλύπτει τη συμμετοχή της τρίτης χώρας σε οποιοδήποτε πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας ή της Ένωσης, υπό τον όρο ότι η συμφωνία:

- διασφαλίζει την ορθή ισορροπία ανάμεσα στις συνεισφορές και τα οφέλη της τρίτης χώρας που συμμετέχει στο πρόγραμμα·
  - καθορίζει τους όρους συμμετοχής στο πρόγραμμα, συμπεριλαμβανομένου του υπολογισμού των χρηματοδοτικών συνεισφορών στο πρόγραμμα και στις διοικητικές δαπάνες του. Οι εν λόγω συνεισφορές συνιστούν έσοδα ειδικού προορισμού σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 5 του δημοσιονομικού κανονισμού·
  - δεν εκχωρεί στην τρίτη χώρα εξουσία λήψης αποφάσεων σχετικά με το πρόγραμμα·
  - εγγυάται τα δικαιώματα της Ένωσης να διασφαλίζει τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση και να προστατεύει τα οικονομικά της συμφέροντα.
2. Όσον αφορά το εύρος της σύνδεσης κάθε τρίτης χώρας με το πρόγραμμα, λαμβάνεται υπόψη ο στόχος της τόνωσης της οικονομικής ανάπτυξης στην Ένωση μέσω της καινοτομίας. Κατά συνέπεια, με εξαίρεση τις υπό προσχώρηση χώρες, τις υποψήφιες χώρες και τις δυνάμει υποψήφιες χώρες ή οντότητες, τμήματα του προγράμματος ενδέχεται να εξαιρεθούν από τη συμφωνία σύνδεσης με συγκεκριμένη χώρα.
3. Η συμφωνία σύνδεσης, εφόσον κρίνεται σκόπιμο, προβλέπει τη συμμετοχή νομικών οντοτήτων που είναι εγκατεστημένες στην Ένωση σε αντίστοιχα προγράμματα των συνδεδεμένων χωρών σύμφωνα με τους προβλεπόμενους σε αυτά όρους.
4. Οι όροι που καθορίζουν το ύψος της χρηματοδοτικής συνεισφοράς διασφαλίζουν αυτόματη διόρθωση κάθε σημαντικής ανισορροπίας όσον αφορά το ποσό που λαμβάνουν μέσω της συμμετοχής τους στο πρόγραμμα οντότητες εγκατεστημένες στη συνδεδεμένη χώρα, λαμβάνοντας υπόψη το κόστος διαχείρισης, εκτέλεσης και λειτουργίας του προγράμματος.

Άρθρο 6

Υλοποίηση και μορφές χρηματοδότησης

1. Το πρόγραμμα υλοποιείται με άμεση διαχείριση σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό ή με έμμεση διαχείριση από τους φορείς χρηματοδότησης που αναφέρονται στο άρθρο 61 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του δημοσιονομικού κανονισμού.
2. Το πρόγραμμα μπορεί να παρέχει χρηματοδότηση σε οποιαδήποτε από τις μορφές που ορίζονται στον δημοσιονομικό κανονισμό, ιδίως επιχορηγήσεις, βραβεία και δημόσιες συμβάσεις. Μπορεί επίσης να παρέχει χρηματοδότηση υπό μορφή χρηματοπιστωτικών μέσων στο πλαίσιο συνδυαστικών πράξεων.
3. Τα κύρια είδη δράσεων που θα υλοποιούνται στο πλαίσιο του προγράμματος παρατίθενται, μαζί με τους ορισμούς τους, στο παράρτημα II του προγράμματος-πλαισίου «Ορίζων Ευρώπη».
4. Το πρόγραμμα στηρίζει επίσης άμεσες δράσεις που αναλαμβάνονται από το ΚΚΕρ.

Άρθρο 7

Ευρωπαϊκές συμπράξεις

1. Τμήματα του προγράμματος μπορούν να υλοποιούνται μέσω ευρωπαϊκών συμπράξεων.

2. Η συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας σε ευρωπαϊκές συμπράξεις μπορεί να λαμβάνει οποιαδήποτε από τις ακόλουθες μορφές:
- α) συμμετοχή σε συμπράξεις που συγκροτούνται βάσει μνημονίων συμφωνίας ή συμβατικών διευθετήσεων μεταξύ της Επιτροπής και δημόσιων ή ιδιωτικών εταίρων, στις οποίες προσδιορίζονται οι στόχοι της σύμπραξης, οι σχετικές δεσμεύσεις των εταίρων για συνεισφορές σε χρήμα και/ή σε είδος, οι κύριοι δείκτες επιδόσεων και επιπτώσεων και τα παραδοτέα αποτελέσματα. Συμπεριλαμβάνονται οι συμπληρωματικές δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας που υλοποιούνται από τους εταίρους και από το πρόγραμμα (ευρωπαϊκές συμπράξεις κοινού προγραμματισμού).
  - β) συμμετοχή και χρηματοδοτική συνεισφορά σε πρόγραμμα δραστηριοτήτων έρευνας και καινοτομίας που βασίζεται στη δέσμευση των εταίρων για συνεισφορές σε χρήμα και σε είδος, και ένταξη των σχετικών δραστηριοτήτων τους μέσω δράσης συγχρηματοδότησης στο πλαίσιο του προγράμματος (συγχρηματοδοτούμενες ευρωπαϊκές συμπράξεις).
3. Οι ευρωπαϊκές συμπράξεις:
- α) συγκροτούνται σε περιπτώσεις στις οποίες θα επιτύχουν αποτελεσματικότερα τους στόχους του προγράμματος απ' ό,τι η Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας μόνη της·
  - β) τηρούν τις αρχές της ενωσιακής προστιθέμενης αξίας, της διαφάνειας, της ανοικτής διεξαγωγής των εργασιών, των επιπτώσεων, της μόχλευσης, της μακροχρόνιας χρηματοδοτικής δέσμευσης του συνόλου των συμμετεχόντων, της ευελιξίας, της συνοχής και της συμπληρωματικότητας με πρωτοβουλίες σε ενωσιακό, τοπικό, περιφερειακό, εθνικό και διεθνές επίπεδο·
  - γ) έχουν ορισμένη χρονική διάρκεια και περιλαμβάνουν όρους για τη σταδιακή παύση της χρηματοδότησης από το πρόγραμμα.
4. Οι διατάξεις και τα κριτήρια βάσει των οποίων διενεργείται η επιλογή, η υλοποίηση, η παρακολούθηση, η αξιολόγηση και η σταδιακή παύση της χρηματοδότησης παρατίθενται στο παράρτημα ΙΙΙ του προγράμματος-πλαισίου «Ορίζων Ευρώπη».

Άρθρο 8

Ανοικτή πρόσβαση και ανοικτή επιστήμη

Οι διατάξεις σχετικά με την ανοικτή πρόσβαση και την ανοικτή επιστήμη που παρατίθενται στο πρόγραμμα-πλαίσιο «Ορίζων Ευρώπη» εφαρμόζονται στο πρόγραμμα.

Άρθρο 9

Επιλέξιμες δράσεις και κανόνες συμμετοχής και διάδοσης των ερευνητικών αποτελεσμάτων

1. Επιλέξιμες για χρηματοδότηση είναι μόνον οι δράσεις οι οποίες υλοποιούν τους στόχους που αναφέρονται στο άρθρο 3.
2. Με την επιφύλαξη των παραγράφων 3 και 4 του παρόντος άρθρου, ο τίτλος ΙΙ σχετικά με τους κανόνες συμμετοχής του προγράμματος-πλαισίου «Ορίζων Ευρώπη» εφαρμόζεται στις δράσεις που λαμβάνουν στήριξη από το πρόγραμμα. Οι αναφορές στην «Ένωση» και στο «πρόγραμμα» νοούνται ως αναφορές στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας και στο παρόν πρόγραμμα, κατά περίπτωση. Κάθε αναφορά του όρου «κανόνες ασφαλείας» συμπεριλαμβάνει τα αμυντικά συμφέροντα των κρατών μελών κατά την έννοια του άρθρου 24 της Συνθήκης Ευρατόμ.

3. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 36 παράγραφος 4 του προγράμματος-πλαισίου «Ορίζων Ευρώπη», το δικαίωμα έγερσης αντιρρήσεων μπορεί να καλύπτει και την εκχώρηση μη αποκλειστικών αδειών.
4. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 37 παράγραφος 5 του προγράμματος-πλαισίου «Ορίζων Ευρώπη», δικαιούχος ο οποίος λαμβάνει χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας παραχωρεί δικαιώματα πρόσβασης στα αποτελέσματά της στα όργανα της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, στους φορείς χρηματοδότησης ή στην κοινή επιχείρηση «Σύντηξη για ενέργεια» με σκοπό την ανάπτυξη, την υλοποίηση και την παρακολούθηση των πολιτικών και των προγραμμάτων της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας ή των υποχρεώσεων που απορρέουν από διεθνή συνεργασία με τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμούς. Στα εν λόγω δικαιώματα πρόσβασης περιλαμβάνεται το δικαίωμα εκχώρησης άδειας σε τρίτους για χρήση των αποτελεσμάτων σε δημόσιες συμβάσεις και το δικαίωμα περαιτέρω εκχώρησης αδειών, τα οποία περιορίζονται σε μη εμπορική και μη ανταγωνιστική χρήση και παραχωρούνται ατελώς.
5. Ο μηχανισμός αλληλασφάλισης που συστάθηκε δυνάμει του προγράμματος-πλαισίου «Ορίζων Ευρώπη» καλύπτει τον κίνδυνο που συνδέεται με τη μη ανάκτηση ποσών οφειλόμενων από δικαιούχους στην Επιτροπή ή σε φορείς χρηματοδότησης βάσει του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 10

Σωρευτική, συμπληρωματική και συνδυασμένη χρηματοδότηση

1. Το πρόγραμμα υλοποιείται σε συνέργεια με άλλα χρηματοδοτικά προγράμματα της Ένωσης. Για την επίτευξη των στόχων του προγράμματος και την αντιμετώπιση των κοινών προκλήσεων του προγράμματος και του προγράμματος-πλαισίου «Ορίζων Ευρώπη», οι εγκάρσιες δραστηριότητες που αφορούν τους στόχους του προγράμματος και/ή αυτές με τις οποίες υλοποιείται το πρόγραμμα-πλαίσιο «Ορίζων Ευρώπη» μπορούν να επωφεληθούν από την χρηματοδοτική συνεισφορά της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας. Ειδικότερα, το πρόγραμμα μπορεί να παράσχει χρηματοδοτική συνεισφορά σε δράσεις Marie Skłodowska-Curie (MSCA) για τη στήριξη δραστηριοτήτων σχετικών με την πυρηνική έρευνα.
2. Δράση που έχει λάβει χρηματοδοτική συνεισφορά στο πλαίσιο άλλου προγράμματος της Ένωσης μπορεί επίσης να λάβει χρηματοδοτική συνεισφορά στο πλαίσιο του προγράμματος, με την προϋπόθεση ότι οι δύο συνεισφορές δεν καλύπτουν τις ίδιες δαπάνες. Οι κανόνες κάθε συνεισφέροντος ενωσιακού προγράμματος ισχύουν για την αντίστοιχη συνεισφορά του στη δράση. Η σωρευτική χρηματοδότηση δεν υπερβαίνει το σύνολο των επιλέξιμων δαπανών της δράσης και η στήριξη από διαφορετικά ενωσιακά προγράμματα μπορεί να υπολογίζεται κατ' αναλογία, σύμφωνα με τα έγγραφα στα οποία προβλέπονται οι όροι στήριξης.
3. Οι δράσεις που πληρούν τους ακόλουθους σωρευτικούς και συγκριτικούς όρους:
  - α) έχουν αξιολογηθεί σε πρόσκληση υποβολής προτάσεων στο πλαίσιο του προγράμματος·
  - β) συμμορφώνονται με τις ελάχιστες απαιτήσεις ποιότητας της εν λόγω πρόσκλησης υποβολής προτάσεων·
  - γ) δεν μπορούν να χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο της εν λόγω πρόσκλησης υποβολής προτάσεων λόγω δημοσιονομικών περιορισμών,

μπορούν να λάβουν στήριξη από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ ή το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής

Ανάπτυξης, σύμφωνα με το άρθρο [67] παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ) XX [κανονισμός περί κοινών διατάξεων] και το άρθρο [8] του κανονισμού (ΕΕ) XX [χρηματοδότηση, διαχείριση και παρακολούθηση της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής], υπό τον όρο ότι οι εν λόγω δράσεις συνάδουν με τους στόχους του σχετικού προγράμματος. Εφαρμόζονται οι κανόνες του Ταμείου που παρέχει τη στήριξη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ, ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ, ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΣ

Άρθρο 11

Προγράμματα εργασίας

1. Το πρόγραμμα υλοποιείται από τα προγράμματα εργασίας που αναφέρονται στο άρθρο 110 του δημοσιονομικού κανονισμού μέσω εκτελεστικών πράξεων, σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που προβλέπεται στο άρθρο 16 παράγραφος 4. Τα προγράμματα εργασίας καθορίζουν, κατά περίπτωση, το συνολικό ποσό που προορίζεται για τις συνδυαστικές πράξεις.
2. Επιπλέον των απαιτήσεων του άρθρου 110 του δημοσιονομικού κανονισμού, τα προγράμματα εργασίας περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:
  - α) τα ενδεικτικά ποσά που διατίθενται σε κάθε δράση και το ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα υλοποίησης·
  - β) σε περίπτωση επιχορηγήσεων, τις προτεραιότητες, τα κριτήρια επιλογής και ανάθεσης και το σχετικό βάρος των διαφόρων κριτηρίων ανάθεσης, καθώς και το ανώτατο ποσοστό χρηματοδότησης των συνολικών επιλέξιμων δαπανών·
  - γ) τυχόν επιπλέον υποχρεώσεις των δικαιούχων, σύμφωνα με τα άρθρα 35 και 37 του προγράμματος-πλαίσιου «Ορίζων Ευρώπη».
3. Για το πολυετές πρόγραμμα εργασίας για άμεσες δράσεις τις οποίες αναλαμβάνει το ΚΚΕρ, η Επιτροπή λαμβάνει τη γνώμη του διοικητικού συμβουλίου του ΚΚΕρ σύμφωνα με την απόφαση 96/282/Ευρατόμ.

Άρθρο 12

Παρακολούθηση και εκθέσεις

1. Οι δείκτες βάσει των οποίων υποβάλλεται έκθεση για την πρόοδο του προγράμματος προς την επίτευξη των στόχων που τίθενται στο άρθρο 3 παρατίθενται στο παράρτημα II με βάση τις κατευθύνσεις των επιπτώσεων.
2. Προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματική αξιολόγηση της προόδου του προγράμματος προς την επίτευξη των στόχων του, η Επιτροπή εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις προκειμένου να καταρτίσει διατάξεις για ένα πλαίσιο παρακολούθησης και αξιολόγησης, μεταξύ άλλων με τροποποιήσεις του παραρτήματος II για την αναθεώρηση και τη συμπλήρωση των δεικτών κατεύθυνσης επιπτώσεων, εάν είναι αναγκαίο, και να θέσει τιμές αναφοράς και στόχους. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη συμβουλευτική διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 16 παράγραφος 3.
3. Το σύστημα υποβολής εκθέσεων σχετικά με τις επιδόσεις διασφαλίζει την αποτελεσματική, αποδοτική και έγκαιρη συλλογή δεδομένων για την παρακολούθηση της υλοποίησης και των

αποτελεσμάτων του προγράμματος. Προς τον σκοπό αυτό, επιβάλλονται αναλογικές απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων στους αποδέκτες χρηματοδότησης από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας και, κατά περίπτωση, στα κράτη μέλη.

Άρθρο 13

Ενημέρωση, επικοινωνία, δημοσιότητα, διάδοση και αξιοποίηση

1. Οι αποδέκτες χρηματοδότησης από το πρόγραμμα αναγνωρίζουν την προέλευσή της και διασφαλίζουν την προβολή της χρηματοδότησης από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας (ιδίως κατά την προώθηση των δράσεων και των αποτελεσμάτων τους), παρέχοντας συνεκτική, αποτελεσματική και αναλογική στοχευμένη πληροφόρηση σε πολλαπλούς αποδέκτες, μεταξύ άλλων στα μέσα ενημέρωσης και στο ευρύ κοινό.
2. Η Επιτροπή πραγματοποιεί δραστηριότητες ενημέρωσης και επικοινωνίας όσον αφορά το πρόγραμμα, τις δράσεις του και τα αποτελέσματά τους. Οι χρηματοδοτικοί πόροι που διατίθενται στο πρόγραμμα συμβάλλουν επίσης στην εταιρική προβολή των πολιτικών προτεραιοτήτων της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, στον βαθμό που αυτές είναι συναφείς με τους στόχους που αναφέρονται στο άρθρο 3.
3. Η Επιτροπή εκπονεί επίσης στρατηγική διάδοσης και αξιοποίησης με σκοπό τη βελτίωση της διαθεσιμότητας και της διάδοσης των ερευνητικών και καινοτόμων αποτελεσμάτων και γνώσεων του προγράμματος, προκειμένου να επιταχυνθεί η αξιοποίησή τους με σκοπό τη χρήση τους στην αγορά και την τόνωση των επιπτώσεων του προγράμματος. Οι χρηματοδοτικοί πόροι που διατίθενται στο πρόγραμμα συμβάλλουν επίσης στην εταιρική προβολή των πολιτικών προτεραιοτήτων της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, καθώς και σε δραστηριότητες ενημέρωσης, επικοινωνίας, δημοσιότητας, διάδοσης και αξιοποίησης, στο βαθμό που σχετίζονται με τους στόχους που αναφέρονται στο άρθρο 3.

Άρθρο 14

Αξιολόγηση

1. Οι αξιολογήσεις διενεργούνται εγκαίρως ώστε να τροφοδοτούν με στοιχεία τη διαδικασία λήψης αποφάσεων για το πρόγραμμα, το διάδοχο πρόγραμμα και άλλες πρωτοβουλίες στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας.
2. Η ενδιάμεση αξιολόγηση του προγράμματος διενεργείται όταν υπάρχουν διαθέσιμες επαρκείς πληροφορίες για την εκτέλεση του προγράμματος, το αργότερο όμως τρία έτη από την έναρξη εκτέλεσης του προγράμματος. Περιλαμβάνει εκτίμηση των μακροπρόθεσμων επιπτώσεων των προγενέστερων προγραμμάτων Ευρατόμ και αποτελεί τη βάση για την αναπροσαρμογή της εκτέλεσης του προγράμματος, εφόσον κρίνεται σκόπιμη.
3. Μετά το πέρας της υλοποίησης του προγράμματος και το αργότερο τέσσερα έτη μετά το πέρας της περιόδου που ορίζεται στο άρθρο 1, διενεργείται τελική αξιολόγηση του προγράμματος από την Επιτροπή. Η τελική αξιολόγηση περιλαμβάνει εκτίμηση των μακροπρόθεσμων επιπτώσεων των προγενέστερων προγραμμάτων.
4. Η Επιτροπή ανακοινώνει τα συμπεράσματα των αξιολογήσεων, μαζί με τις παρατηρήσεις της, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών.

Άρθρο 15

Λογιστικοί έλεγχοι

1. Το σύστημα ελέγχου του προγράμματος διασφαλίζει τη δέουσα ισορροπία μεταξύ εμπιστοσύνης και ελέγχου, λαμβάνοντας υπόψη τις διοικητικές και λοιπές δαπάνες των ελέγχων σε όλα τα επίπεδα, ιδίως για τους δικαιούχους.
2. Οι δράσεις που λαμβάνουν κοινή χρηματοδότηση από διαφορετικά ενωσιακά προγράμματα ελέγχονται μία μόνο φορά, ο δε έλεγχος καλύπτει το σύνολο των σχετικών προγραμμάτων και των αντίστοιχων εφαρμοστέων κανόνων τους.
3. Η Επιτροπή ή ο φορέας χρηματοδότησης μπορεί να στηριχθεί σε συνδυασμένη επανεξέταση των συστημάτων σε επίπεδο δικαιούχου. Η συνδυασμένη επανεξέταση είναι προαιρετική για ορισμένες κατηγορίες δικαιούχων και συνίσταται σε έλεγχο συστημάτων και διαδικασιών, ο οποίος συμπληρώνεται από λογιστικό έλεγχο των πράξεων και διενεργείται από αρμόδιο ανεξάρτητο ελεγκτή που διαθέτει τα απαιτούμενα προσόντα να διεξάγει επίσημους ελέγχους λογιστικών εγγράφων σύμφωνα με την οδηγία 2006/43/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου. Η συνδυασμένη επανεξέταση μπορεί να χρησιμοποιηθεί από την Επιτροπή ή τον φορέα χρηματοδότησης για τη διαπίστωση του κατά πόσον προσφέρονται συνολικά διαβεβαιώσεις χρηστής οικονομικής διαχείρισης των δαπανών και για αναθεώρηση του επιπέδου των εκ των υστέρων λογιστικών ελέγχων και των πιστοποιητικών οικονομικών καταστάσεων.
4. Σύμφωνα με το άρθρο 127 του δημοσιονομικού κανονισμού, η Επιτροπή ή ο φορέας χρηματοδότησης μπορεί να στηριχθεί σε λογιστικούς ελέγχους της χρήσης των συνεισφορών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας που διενεργούνται από άλλα πρόσωπα ή οντότητες, συμπεριλαμβανομένων προσώπων ή οντοτήτων μη ενταταλμένων από τα θεσμικά όργανα ή τους οργανισμούς της Ένωσης.
5. Οι λογιστικοί έλεγχοι μπορούν να διενεργούνται έως και δύο έτη μετά την πληρωμή του υπολοίπου.

Άρθρο 16

Διαδικασία επιτροπής

1. Η Επιτροπή συνεπικουρείται από επιτροπή. Πρόκειται για επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
2. Η επιτροπή συνεδριάζει σε δύο διαφορετικές συνθέσεις, μία για τα θέματα σχάσης και μία για τα θέματα σύντηξης του προγράμματος.
3. Στις περιπτώσεις που γίνεται παραπομπή στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
4. Στις περιπτώσεις που γίνεται παραπομπή στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
5. Σε περίπτωση που η γνώμη της επιτροπής πρέπει να ληφθεί μέσω γραπτής διαδικασίας, η διαδικασία αυτή ολοκληρώνεται χωρίς αποτέλεσμα όταν, εντός της προθεσμίας έκδοσης της γνώμης, το αποφασίσει ο πρόεδρος της επιτροπής ή το ζητήσουν τα μέλη της επιτροπής με απλή πλειοψηφία.
6. Η Επιτροπή ενημερώνει σε τακτική βάση την επιτροπή σχετικά με τη συνολική πρόοδο υλοποίησης του προγράμματος και της παρέχει έγκαιρη πληροφόρηση σχετικά με όλες τις δράσεις που προτείνονται ή χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του προγράμματος.

Προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης

1. Η Επιτροπή ή οι εκπρόσωποί της, καθώς και το Ελεγκτικό Συνέδριο, έχουν την εξουσία να διενεργούν λογιστικούς ελέγχους ή, στην περίπτωση διεθνών οργανισμών, την εξουσία να διενεργούν επαλήθευση σύμφωνα με συμφωνίες που έχουν συνάψει με αυτούς, βάσει εγγράφων αλλά και επιτόπιως, σε όλους τους δικαιούχους επιχορήγησης, τους αναδόχους και τους υπεργολάβους που έχουν λάβει ενωσιακά κονδύλια δυνάμει του παρόντος κανονισμού.
2. Η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) μπορεί να διενεργεί διοικητικές έρευνες που περιλαμβάνουν επιτόπιους ελέγχους και επιθεωρήσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις και διαδικασίες του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, και του κανονισμού (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου, με στόχο τη διαπίστωση απάτης, διαφθοράς ή άλλης παράνομης δραστηριότητας, η οποία θίγει τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης σχετικά με την ενωσιακή χρηματοδότηση ή τις εγγυήσεις από τον προϋπολογισμό δυνάμει του παρόντος κανονισμού.
3. Οι αρμόδιες αρχές τρίτων χωρών και διεθνών οργανισμών μπορούν επίσης να υποχρεωθούν να συνεργάζονται με την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία, σύμφωνα με τις συμφωνίες αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής, όταν διενεργεί έρευνες για ποινικά αδικήματα που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά της σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1939.
4. Με την επιφύλαξη των παραγράφων 1 και 2, οι συμφωνίες συνεργασίας με τρίτες χώρες και με διεθνείς οργανισμούς, οι συμβάσεις, οι συμφωνίες επιχορήγησης και άλλες νομικές δεσμεύσεις, καθώς και οι συμφωνίες σύστασης εγγύησης από τον προϋπολογισμό που απορρέουν από την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού περιέχουν διατάξεις με τις οποίες η Επιτροπή, το Ελεγκτικό Συνέδριο και η OLAF εξουσιοδοτούνται ρητώς να διενεργούν τέτοιους λογιστικούς ελέγχους, επιτόπιους ελέγχους και επιθεωρήσεις, σύμφωνα με τις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους. Περιλαμβάνονται διατάξεις που διασφαλίζουν ότι τρίτα μέρη που συμμετέχουν στην εκτέλεση κονδυλίων της Ένωσης ή χρηματοδοτικής πράξης στηριζόμενης εν όλω ή εν μέρει από εγγύηση από τον προϋπολογισμό παρέχουν ισοδύναμα δικαιώματα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Κατάργηση

Ο κανονισμός [αριθ.: ...για τη θέσπιση του προγράμματος Ευρατόμ 2019-2020] καταργείται από την 1η Ιανουαρίου 2021.

Μεταβατικές διατάξεις

1. Ο παρών κανονισμός δεν θίγει τη συνέχιση ή την τροποποίηση των σχετικών δράσεων δυνάμει του κανονισμού [το πρόγραμμα Ευρατόμ 2019-2020], ο οποίος συνεχίζει να εφαρμόζεται στις εν λόγω δράσεις μέχρι τη λήξη τους.

2. Εάν κριθεί αναγκαίο, τυχόν εναπομένοντα καθήκοντα της επιτροπής που συστάθηκε δυνάμει του κανονισμού [το πρόγραμμα Ευρατόμ 2019-2020] αναλαμβάνονται από την επιτροπή που αναφέρεται στο άρθρο 16.
3. Το χρηματοδοτικό κονδύλιο για το πρόγραμμα μπορεί επίσης να καλύπτει δαπάνες τεχνικής και διοικητικής βοήθειας που είναι αναγκαίες για να διασφαλιστεί η μετάβαση μεταξύ του προγράμματος και των μέτρων που θεσπίστηκαν από το προηγούμενο πρόγραμμα, [το πρόγραμμα Ευρατόμ 2019-2020].
4. Επανεισροές από χρηματοδοτικά μέσα που θεσπίστηκαν δυνάμει του κανονισμού [το πρόγραμμα Ευρατόμ 2019-2020] μπορούν να επενδυθούν στο πρόγραμμα InvestEU που θεσπίστηκε δυνάμει του κανονισμού XX¹³.

Άρθρο 20

Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες,

*Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος*

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

- 1.1. Τίτλος της πρότασης/πρωτοβουλίας
- 1.2. Σχετικοί τομείς πολιτικής (*ομάδα προγραμμάτων*)
- 1.3. Χαρακτήρας της πρότασης/πρωτοβουλίας
- 1.4. Αιτιολόγηση της πρότασης/πρωτοβουλίας
- 1.5. Διάρκεια και δημοσιονομικές επιπτώσεις
- 1.6. Προβλεπόμενοι τρόποι διαχείρισης

2. ΜΕΤΡΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

- 2.1. Κανόνες παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων
- 2.2. Σύστημα διαχείρισης και ελέγχου
- 2.3. Μέτρα για την πρόληψη περιπτώσεων απάτης και παρατυπίας

3. ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

- 3.1. Τομείς του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και γραμμές δαπανών του προϋπολογισμού που επηρεάζονται
- 3.2. Εκτιμώμενες επιπτώσεις στις δαπάνες
  - 3.2.1. *Συνοπτική παρουσίαση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις δαπάνες*
  - 3.2.2. *Εκτιμώμενες επιπτώσεις στις πιστώσεις διοικητικού χαρακτήρα*
  - 3.2.3. *Συμμετοχή τρίτων στη χρηματοδότηση*
- 3.3. Εκτιμώμενες επιπτώσεις στα έσοδα

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

1.1. Τίτλος της πρότασης/πρωτοβουλίας

Κανονισμός του Συμβουλίου για τη θέσπιση προγράμματος έρευνας και κατάρτισης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας για την περίοδο 2021-2025, με το οποίο συμπληρώνεται το πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα και την καινοτομία «Ορίζων Ευρώπη», και την κατάργηση του κανονισμού του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα έρευνας και εκπαίδευσης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας για την περίοδο (2019-2020) με το οποίο συμπληρώνεται το πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα και την καινοτομία «Ορίζων 2020».

1.2. Σχετικοί τομείς πολιτικής (ομάδα προγραμμάτων)

01.03 Πρόγραμμα έρευνας και κατάρτισης Ευρατόμ

1.3. Η πρόταση/πρωτοβουλία αφορά:

☒ Νέα δράση

☐ νέα δράση μετά από πιλοτικό έργο/προπαρασκευαστική δράση¹

☐ την παράταση υφιστάμενης δράσης

☐ συγχώνευση ή επαναπροσανατολισμό μίας ή περισσότερων δράσεων προς άλλη/νέα δράση

1.4. Αιτιολόγηση της πρότασης/πρωτοβουλίας

1.4.1. Βραχυπρόθεσμη ή μακροπρόθεσμη κάλυψη αναγκών, συμπεριλαμβανομένου λεπτομερούς χρονοδιαγράμματος για τη σταδιακή υλοποίηση της πρωτοβουλίας

Η χρήση της πυρηνικής ενέργειας για εφαρμογές ηλεκτροπαραγωγής ή άλλες εφαρμογές εκτός της ηλεκτροπαραγωγής απαιτεί συνεχή προσπάθεια περιορισμού των κινδύνων για την πυρηνική ασφάλεια και την πυρηνική προστασία, και στήριξης της ανάπτυξης ασφαλών και προστατευόμενων πυρηνικών τεχνολογιών και βέλτιστων μεθόδων ακτινοπροστασίας. Ο αυξανόμενος αριθμός διαφόρων εφαρμογών ιοντίζουσας ακτινοβολίας απαιτεί προστασία των πολιτών και του περιβάλλοντος από την άσκοπη έκθεση στην ακτινοβολία. Οι τεχνολογίες ιοντίζουσας ακτινοβολίας χρησιμοποιούνται καθημερινά στην Ευρώπη σε σειρά τομέων, όπως η υγεία, η βιομηχανία και η έρευνα, παρέχοντας μεγάλα οφέλη στους Ευρωπαίους πολίτες και στην ευρωπαϊκή οικονομία. Η έρευνα δημόσιων και ιδιωτικών φορέων στα κράτη μέλη μπορεί να συντελέσει σημαντικά στη δημιουργία αυτών των οφελών, ενώ καθήκον της Ευρατόμ είναι να λειτουργεί συμπληρωματικά ως προς τις εθνικές προσπάθειες υλοποιώντας ένα πρόγραμμα έρευνας και κατάρτισης που θα καλύπτει το σύνολο της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας.

Η έρευνα με τη στήριξη της Ευρατόμ θα βοηθήσει τα κράτη μέλη και τη βιομηχανία να εκπληρώσουν τις απαιτήσεις της Συνθήκης Ευρατόμ και μιας σειράς οδηγιών:

- της οδηγίας 2014/87/Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 8ης Ιουλίου 2014, για την τροποποίηση της οδηγίας 2009/71/Ευρατόμ περί θεσπίσεως κοινοτικού πλαισίου για την πυρηνική ασφάλεια πυρηνικών εγκαταστάσεων, με την οποία

¹ Όπως αναφέρεται στο άρθρο 58 παράγραφος 2 στοιχείο α) ή β) του δημοσιονομικού κανονισμού.

θεσπίζεται ένας υψηλού επιπέδου στόχος ασφάλειας σε ολόκληρη την ΕΕ για την πρόληψη και αποτροπή εκλύσεων ραδιενέργειας εκτός πυρηνικής εγκατάστασης λόγω ατυχήματος. Η εν λόγω οδηγία υπογραμμίζει την ανάγκη τα κράτη μέλη να αξιοποιούν τα ερευνητικά αποτελέσματα κατά την εφαρμογή της και θεσπίζει ένα σύστημα αξιολογήσεων από ομοτίμους.

- της οδηγίας 2011/70/Ευρατόμ του Συμβουλίου, η οποία θεσπίζει κοινοτικό πλαίσιο για την υπεύθυνη και ασφαλή διαχείριση των αναλωθέντων καυσίμων και των ραδιενεργών αποβλήτων
- της οδηγίας 2013/59/Ευρατόμ του Συμβουλίου για τον καθορισμό βασικών προτύπων ασφαλείας για την προστασία από τους κινδύνους που προκύπτουν από ιοντίζουσες ακτινοβολίες
- των διατάξεων σχετικά με τις απαιτήσεις πυρηνικών διασφαλίσεων της Ευρατόμ που θεσπίζονται στο κεφάλαιο 7 της Συνθήκης Ευρατόμ και των κανονισμών που σχετίζονται με την εφαρμογή τους.

Το προτεινόμενο πρόγραμμα θα υλοποιηθεί από το 2021 για μία πενταετία, σύμφωνα με το άρθρο 7 της Συνθήκης Ευρατόμ, με δυνατότητα παράτασης για 2 έτη έως το 2027, σύμφωνα με τη διάρκεια του προγράμματος-πλαισίου «Ορίζων Ευρώπη» και του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου.

Το προτεινόμενο πρόγραμμα θα συνεχίσει τις κύριες ερευνητικές δραστηριότητες του τρέχοντος προγράμματος Ευρατόμ (ακτινοπροστασία, πυρηνική ασφάλεια, πυρηνική προστασία, διαχείριση αποβλήτων, ακτινοπροστασία και παραγωγή ενέργειας με σύντηξη), με αυξανόμενη έμφαση στις εφαρμογές της ιοντίζουσας ακτινοβολίας εκτός της ηλεκτροπαραγωγής και στον παροπλισμό.

1.4.2. Προστιθέμενη αξία της ενωσιακής παρέμβασης (που μπορεί να προκύπτει από διάφορους παράγοντες, π.χ. οφέλη από τον συντονισμό, ασφάλεια δικαίου, μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα ή συμπληρωματικότητα). Για τους σκοπούς του παρόντος σημείου «προστιθέμενη αξία της ενωσιακής παρέμβασης» είναι η αξία που απορρέει από την παρέμβαση της Ένωσης και η οποία είναι επιπρόσθετη στην αξία που θα είχε δημιουργηθεί αν τα κράτη μέλη ενεργούσαν μεμονωμένα.

Η κύρια ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία του προγράμματος είναι η δυνατότητα αξιοποίησης ενός ευρύτερου συνόλου αριστείας, εμπειρογνωμοσύνης και διεπιστημονικότητας στην έρευνα στους τομείς της σχάσης και της σύντηξης απ' ό,τι είναι δυνατόν σε επίπεδο μεμονωμένων κρατών μελών. Οι πυρηνικές τεχνολογίες και οι τεχνολογίες ιοντίζουσών ακτινοβολιών συνεχίζουν να διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στη ζωή των Ευρωπαίων πολιτών, είτε στον τομέα της ενέργειας και της ασφάλειας του εφοδιασμού, είτε στη χρήση ακτινοβολίας και ραδιονουκλεϊδίων σε ιατρικές και βιομηχανικές εφαρμογές. Η ασφαλής και προστατευόμενη χρήση των εν λόγω τεχνολογιών είναι υψίστης σημασίας και τα ερευνητικά προγράμματα συμβάλλουν στη διατήρηση των υψηλότερων προτύπων πυρηνικής ασφάλειας, πυρηνικής προστασίας και πυρηνικών διασφαλίσεων στον εν λόγω τομέα. Το πρόγραμμα επικεντρώνεται επίσης στην ανάπτυξη της παραγωγής ενέργειας με σύντηξη, μιας δυνητικά ανεξάντλητης και φιλικής προς το κλίμα πηγής ενέργειας.

Είναι σημαντικό να υιοθετηθεί μια ενιαία προσέγγιση σε επίπεδο ΕΕ όσον αφορά την πυρηνική ασφάλεια, τη διαχείριση ραδιενεργών αποβλήτων και την ακτινοπροστασία, προκειμένου να διασφαλιστούν τα υψηλότερα δυνατά πρότυπα προστασίας των πολιτών και του περιβάλλοντος σε ολόκληρη την Ευρώπη και πέραν αυτής. Το πρόγραμμα δίνει επίσης τη δυνατότητα ευρύτερου συντονισμού της

εκπαίδευσης και της κατάρτισης σε ολόκληρη την Ευρώπη, χρήσης των ερευνητικών υποδομών και διεθνούς συνεργασίας. Τα ανωτέρω συνεπάγονται ιδιαίτερα οφέλη για τα μικρότερα κράτη μέλη, τα οποία μπορούν να επωφεληθούν από οικονομίες κλίμακας που δημιουργούνται χάρη στη δυνατότητα συγκέντρωσης πόρων σε ευρωπαϊκή κλίμακα. Το πρόγραμμα παρέχει, μέσω του Κοινού Κέντρου Ερευνών (ΚΚΕρ), σημαντικές ανεξάρτητες επιστημονικές συμβουλές για τη στήριξη της υλοποίησης των ευρωπαϊκών πολιτικών στους τομείς της πυρηνικής ασφάλειας, της διαχείρισης ραδιενεργών αποβλήτων, της ακτινοπροστασίας, της πυρηνικής προστασίας, των πυρηνικών διασφαλίσεων και της μη διάδοσης των πυρηνικών όπλων. Με τη μοναδική υποδομή και τα εργαστήριά του, το ΚΚΕρ διαδραματίζει ζωτικής σημασίας ρόλο στην πυρηνική έρευνα και κατάρτιση στην Ευρώπη. Η συμμετοχή της ευρωπαϊκής βιομηχανίας στις ερευνητικές δραστηριότητες για τη σύντηξη προάγει την καινοτομία, π.χ. μέσω της ανάπτυξης παρελκόμενων προϊόντων αιχμής σε άλλους τομείς, όπως στον ιατρικό τομέα και στον τομέα της αεροπλοΐας.

1.4.3. Διδάγματα από ανάλογες εμπειρίες του παρελθόντος

Σύμφωνα με το άρθρο 22 του κανονισμού (Ευρατόμ) αριθ. 1314/2013, η Επιτροπή πραγματοποίησε το 2017 ενδιάμεση αξιολόγηση του προγράμματος Ευρατόμ της περιόδου 2014-2018. Στην έκθεσή της (COM(2017) 967) παραθέτει στρατηγική επισκόπηση της διαδικασίας αξιολόγησης και τις απαντήσεις της στις συστάσεις των ανεξάρτητων ομάδων εμπειρογνομόνων. Τα συνοδευτικά έγγραφα εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής [SWD(2017) 426 και 427] παρέχουν περισσότερες λεπτομέρειες για την αξιολόγηση όσον αφορά τη συνάφεια, την αποδοτικότητα, την αποτελεσματικότητα και την ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία. Τα κυριότερα μηνύματα της αξιολόγησης είναι τα ακόλουθα:

- να συνεχιστεί η στήριξη της πυρηνικής έρευνας με έμφαση στην πυρηνική ασφάλεια, τις πυρηνικές διασφαλίσεις, την πυρηνική προστασία, τη διαχείριση αποβλήτων, την ακτινοπροστασία και την ανάπτυξη της σύντηξης
- να βελτιωθεί περαιτέρω, από κοινού με τους δικαιούχους, η οργάνωση και η διαχείριση των κοινών ευρωπαϊκών προγραμμάτων στο πεδίο της πυρηνικής έρευνας
- να συνεχιστούν και να ενισχυθούν οι δράσεις εκπαίδευσης και κατάρτισης της Ευρατόμ για την ανάπτυξη συναφών ικανοτήτων στις οποίες εδράζεται κάθε παράμετρος της πυρηνικής ασφάλειας, της πυρηνικής προστασίας και της ακτινοπροστασίας
- να αξιοποιηθούν περαιτέρω οι συνέργειες μεταξύ του προγράμματος Ευρατόμ και άλλων θεματικών πεδίων του προγράμματος-πλαισίου της ΕΕ προκειμένου να αντιμετωπιστούν εγκάρσια ζητήματα, όπως οι ιατρικές εφαρμογές της ακτινοβολίας, η κλιματική αλλαγή, η πυρηνική προστασία και η ετοιμότητα για διαχείριση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, καθώς και η συμβολή της πυρηνικής επιστήμης
- να αξιοποιηθούν περαιτέρω οι συνέργειες μεταξύ των άμεσων και των έμμεσων δράσεων του προγράμματος Ευρατόμ.

1.4.4. Συμβατότητα και ενδεχόμενη συνέργεια με άλλα κατάλληλα μέσα

Το πρόγραμμα Ευρατόμ συμπληρώνει και δημιουργεί συνέργειες με το πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα και την καινοτομία «Ορίζων Ευρώπη» σε τομείς όπως η

υγεία (ιατρικές εφαρμογές της ιοντίζουσας ακτινοβολίας), η πυρηνική προστασία, η ενέργεια, και η εκπαίδευση και κατάρτιση. Το ερευνητικό πρόγραμμα της Ευρατόμ για τη σύντηξη θα υλοποιηθεί σε απόλυτη συμπληρωματικότητα και συντονισμό με τις δραστηριότητες του ITER. Το πρόγραμμα Ευρατόμ θα συνεχίσει την ευθυγράμμιση των προγραμμάτων των κρατών μελών στους τομείς της σύντηξης, της ακτινοπροστασίας και της διαχείρισης ραδιενεργών αποβλήτων μέσω της υλοποίησης κοινών ευρωπαϊκών προγραμμάτων. Εξάλλου, αναμένεται να αναπτυχθούν συνέργειες με τα προγράμματα παροπλισμού πυρηνικών εγκαταστάσεων σε τομείς όπως η ανάπτυξη και η δοκιμαστική εφαρμογή τεχνολογιών, η κατάρτιση και η ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών.

Το πρόγραμμα Ευρατόμ συνάδει με όλες τις σχετικές πολιτικές της Ένωσης στους τομείς που αφορούν την έρευνα και την καινοτομία γενικά, και ιδίως τις πτυχές της πυρηνικής ενέργειας και της σχετικής πυρηνικής ασφάλειας. Ως εκ τούτου, στηρίζει την εφαρμογή των ακόλουθων οδηγιών:

- της οδηγίας 2009/71/Ευρατόμ του Συμβουλίου, περί θεσπίσεως κοινοτικού πλαισίου για την πυρηνική ασφάλεια πυρηνικών εγκαταστάσεων, όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 2014/87/Ευρατόμ του Συμβουλίου·
- της οδηγίας 2011/70/Ευρατόμ του Συμβουλίου, η οποία θεσπίζει κοινοτικό πλαίσιο για την υπεύθυνη και ασφαλή διαχείριση αναλωθέντων καυσίμων και ραδιενεργών αποβλήτων·
- της οδηγίας 2013/59/Ευρατόμ του Συμβουλίου για τον καθορισμό βασικών προτύπων ασφαλείας για την προστασία από τους κινδύνους που προκύπτουν από ιοντίζουσες ακτινοβολίες·
- του κεφαλαίου 7 της Συνθήκης Ευρατόμ, το οποίο αφορά το σύστημα πυρηνικών διασφαλίσεων της ΕΕ.

1.5. Διάρκεια και δημοσιονομικές επιπτώσεις

X περιορισμένη διάρκεια

- **X** με ισχύ από 1/1/2021 έως 31/12/2025.
- **X** Δημοσιονομικές επιπτώσεις από το 2021 έως το 2025 για πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων και από το 2021 έως το 2031 για πιστώσεις πληρωμών.

☐ απεριόριστη διάρκεια

- Περίοδος σταδιακής εφαρμογής από το EEEE έως το EEEE,

και στη συνέχεια πλήρης εφαρμογή.

1.6. Προβλεπόμενοι τρόποι διαχείρισης²

X Άμεση διαχείριση από την Επιτροπή

- **X** από τις υπηρεσίες της, συμπεριλαμβανομένου του προσωπικού της στις αντιπροσωπείες της Ένωσης

- ☐ από τους εκτελεστικούς οργανισμούς

☐ Επιμερισμένη διαχείριση με τα κράτη μέλη

☐ Έμμεση διαχείριση με ανάθεση καθηκόντων εκτέλεσης του προϋπολογισμού:

- ☐ σε τρίτες χώρες ή οργανισμούς που αυτές έχουν ορίσει
- ☐ σε διεθνείς οργανισμούς και τις οργανώσεις τους (να προσδιοριστούν)
- ☐ στην ΕΤΕπ και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων
- ☐ στους οργανισμούς που αναφέρονται στα άρθρα 70 και 71 του δημοσιονομικού κανονισμού
- ☐ σε οργανισμούς δημοσίου δικαίου
- ☐ σε οργανισμούς που διέπονται από ιδιωτικό δίκαιο και έχουν αποστολή δημόσιας υπηρεσίας, στον βαθμό που παρέχουν επαρκείς οικονομικές εγγυήσεις
- ☐ σε οργανισμούς που διέπονται από το ιδιωτικό δίκαιο κρατών μελών, στους οποίους έχει ανατεθεί η εκτέλεση σύμπραξης δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και οι οποίοι παρέχουν επαρκείς οικονομικές εγγυήσεις
- ☐ σε πρόσωπα επιφορτισμένα με την εκτέλεση συγκεκριμένων δράσεων στην ΚΕΠΠΑ βάσει του τίτλου V της ΣΕΕ και τα οποία προσδιορίζονται στην αντίστοιχη βασική πράξη
- *Αν αναφέρονται περισσότεροι του ενός τρόποι διαχείρισης, να διευκρινιστούν στο τμήμα «Παρατηρήσεις».*

Παρατηρήσεις

Το πρόγραμμα θα υλοποιηθεί απευθείας από τις υπηρεσίες της Επιτροπής. Ωστόσο, η Επιτροπή μπορεί να αποφασίσει, εφόσον το κρίνει σκόπιμο, να αναθέσει την εκτέλεση ορισμένων τμημάτων του προγράμματος σε κράτη μέλη, πρόσωπα ή επιχειρήσεις ή σε τρίτες χώρες, διεθνείς οργανισμούς ή υπηκόους τρίτων χωρών, σύμφωνα με το άρθρο 10 της Συνθήκης Ευρατόμ.

²

Οι λεπτομέρειες σχετικά με τους τρόπους διαχείρισης, καθώς και οι παραπομπές στον δημοσιονομικό κανονισμό είναι διαθέσιμες στον ιστότοπο BudgWeb:

<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

2. ΜΕΤΡΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

2.1. Κανόνες παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων

Να προσδιοριστούν η συχνότητα και οι όροι.

Έχουν καθοριστεί βραχυπρόθεσμοι, μεσοπρόθεσμοι και μακροπρόθεσμοι δείκτες βάσει των διάφορων κατευθύνσεων των επιπτώσεων. Οι κανόνες όσον αφορά την υποβολή εκθέσεων εκ μέρους των συμμετεχόντων σχεδιάστηκαν βάσει των εν λόγω δεικτών, αλλά και με συνειδητή πρόθεση να μειωθεί ο διοικητικός φόρτος για αυτούς. Όπου είναι δυνατόν, τα δεδομένα θα συλλέγονται από ανοικτές πηγές.

Όλα τα στοιχεία σχετικά με τις διαδικασίες διαχείρισης (αιτήσεις, ποσοστά έγκρισης, χρόνος έως την καταβολή της επιχορήγησης, είδος δικαιούχου κ.λπ.) θα συλλέγονται, θα αποθηκεύονται και θα διατίθενται σε πραγματικό χρόνο μέσω ειδικού μέσου αποθήκευσης δεδομένων. Επί του παρόντος, το σύστημα αναφοράς (CORDA/Copernicus Reference Access Data - Κόμβος πρόσβασης σε δεδομένα αναφοράς του Copernicus) λειτουργεί ικανοποιητικά και βρίσκεται στη διάθεση των κρατών μελών και άλλων ενδιαφερομένων μερών.

Θα καταρτιστεί έκθεση με πληροφορίες σχετικά με τις διαδικασίες διαχείρισης (από το πρώτο έτος) και, σταδιακά, με πληροφορίες για τις εκροές και τα αποτελέσματα. Προβλέπονται ενδιάμεση και τελική αξιολόγηση.

Πέραν αυτών, οι άμεσες δράσεις του ΚΚΕρ αξιολογούνται εσωτερικά μέσω ετήσιας εσωτερικής αξιολόγησης και εξωτερικά μέσω αξιολόγησης από ομοτίμους, οι οποίοι είναι εμπειρογνώμονες κορυφαίου επιπέδου που επιλέγονται σε συνεννόηση με το διοικητικό συμβούλιο του ΚΚΕρ.

2.2. Σύστημα διαχείρισης και ελέγχου

2.2.1. Αιτιολόγηση των τρόπων διαχείρισης, των μηχανισμών εκτέλεσης της χρηματοδότησης, των όρων πληρωμής και της προτεινόμενης στρατηγικής ελέγχου

Το πρόγραμμα Ευρατόμ θα υλοποιηθεί με άμεση διαχείριση. Ωστόσο, η Επιτροπή μπορεί να αποφασίσει, εφόσον κρίνει σκόπιμη και αποτελεσματική, την υλοποίηση δραστηριοτήτων Ευρατόμ μέσω επιμερισμένης και/ή έμμεσης διαχείρισης.

Η στρατηγική ελέγχου θα βασίζεται:

- σε διαδικασίες για την επιλογή των καλύτερων έργων και μετατροπή τους σε νομικά μέσα·
- σε διαχείριση έργων και συμβάσεων καθ' όλη τη διάρκεια ζωής εκάστου έργου·
- σε εκ των προτέρων ελέγχους των απαιτήσεων σε ποσοστό 100%·
- σε πιστοποιητικά οικονομικών καταστάσεων πάνω από συγκεκριμένο όριο·
- σε εκ των υστέρων δειγματοληπτικούς λογιστικούς ελέγχους των πληρωμών απαιτήσεων·
- σε επιστημονική αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των έργων.

Σύμφωνα με τις πρώτες ενδείξεις από τους λογιστικούς ελέγχους του προγράμματος-πλαίσου «Ορίζων 2020» (καθώς και του προγράμματος Ευρατόμ), τα ποσοστά σφάλματος έχουν διατηρηθεί ικανοποιητικά εντός του αναμενόμενου εύρους (βλ.

σημείο 2.2.2). Το γεγονός αυτό καταδεικνύει ότι τα μέτρα απλούστευσης που έχουν ήδη θεσπιστεί ήταν αποτελεσματικά, ωστόσο μπορούν να βελτιωθούν περαιτέρω.

2.2.2. *Πληροφορίες σχετικά με τους κινδύνους που έχουν εντοπιστεί και τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου που έχουν δημιουργηθεί για τον μετριασμό τους*

Το βασικό μοντέλο χρηματοδότησης ήταν μέχρι σήμερα η επιστροφή των επιλέξιμων δαπανών. Όπως έχει επανειλημμένως επισημάνει το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, προσφάτως μάλιστα στην ετήσια έκθεσή του για το 2016, «ο σοβαρότερος κίνδυνος για την κανονικότητα των πράξεων είναι ο μη εντοπισμός και η μη διόρθωση των μη επιλέξιμων δαπανών που δηλώνουν οι δικαιούχοι, πριν από την απόδοσή τους. Ο κίνδυνος αυτός είναι ιδιαίτερος υψηλός όσον αφορά το έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο [και κατ' αναλογία το πρόγραμμα Ευρατόμ], το οποίο διέπεται από περίπλοκους κανόνες επιλεξιμότητας που συχνά παρερμηνεύονται από τους δικαιούχους (ιδίως από εκείνους που είναι λιγότερο εξοικειωμένοι με τους κανόνες, όπως οι ΜΜΕ, οι συμμετέχοντες για πρώτη φορά και οι οντότητες από τρίτες χώρες)».

Το Ελεγκτικό Συνέδριο αναγνώρισε την αξία των απλουστεύσεων που θεσπίστηκαν στο πρόγραμμα-πλαίσιο «Ορίζων 2020» [συνεπώς και στο πρόγραμμα Ευρατόμ 2014-2018]. Συνέστησε ωστόσο, στην ετήσια έκθεσή του για το 2016, την ευρύτερη χρήση απλουστευμένων επιλογών κόστους (ΑΕΚ). Οι εν λόγω απλουστευμένες επιλογές κόστους χρησιμοποιούνται ήδη σε κάποια τμήματα του προγράμματος ή για συγκεκριμένα είδη δαπανών.

Όσον αφορά τις επιχορηγήσεις, το εκτιμώμενο αντιπροσωπευτικό ποσοστό σφάλματος στο έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο [συμπεριλαμβανομένου του προγράμματος Ευρατόμ] ήταν 5%, με το «εναπομένον» ποσοστό σφάλματος να κυμαίνεται γύρω στο 3%, συνυπολογίζοντας το σύνολο των ανακτήσεων και των διορθώσεων που πραγματοποιήθηκαν ή θα πραγματοποιηθούν. Ωστόσο, τα ποσοστά σφάλματος ήταν χαμηλότερα στα τμήματα εκείνα του προγράμματος όπου ήταν δυνατή η ευρύτερη χρήση απλουστευμένων επιλογών κόστους και/ή όπου συμμετείχε μια μικρή και σταθερή ομάδα δικαιούχων.

Με βάση τα πρώτα αποτελέσματα του προγράμματος-πλαισίου «Ορίζων 2020» (συμπεριλαμβανομένου του προγράμματος Ευρατόμ), το αντιπροσωπευτικό ποσοστό σφάλματος ανέρχεται σε περίπου 3%, ενώ το εναπομένον ποσοστό σφάλματος βρίσκεται κάτω από το 2,5%. Επισημαίνεται, πάντως, ότι πρόκειται για αρχική εκτίμηση η οποία θα πρέπει να ερμηνεύεται με προσοχή, καθώς μπορεί να αυξηθεί ίσως και σε επίπεδο 3%-4% (το επίπεδο σφάλματος που ανέμενε η Επιτροπή στην πρότασή της για το πρόγραμμα-πλαίσιο «Ορίζων 2020» και το Ευρατόμ 2014-2018 ήταν 3,5%, χωρίς όμως να λαμβάνονται υπόψη διάφορες επιπλέον πολυπλοκότητες που προστέθηκαν στη διάρκεια της νομοθετικής διαδικασίας). Το εναπομένον ποσοστό σφάλματος αναμένεται να παραμείνει αρκετά κάτω του 3 %, είναι όμως πολύ νωρίς για να αποφανθεί κανείς εάν θα επιτευχθεί ποσοστό 2 %.

Ορισμένα σφάλματα προκύπτουν διότι οι δικαιούχοι δεν έχουν κατανοήσει τους κανόνες. Τα εν λόγω σφάλματα μπορούν να αντιμετωπιστούν με απλούστευση, μολονότι εξακολουθεί να υφίσταται σχετικός βαθμός πολυπλοκότητας. Κάποια άλλα σφάλματα προκύπτουν διότι οι δικαιούχοι δεν έχουν τηρήσει τους κανόνες. Παρόλο που αυτή η διαπίστωση αφορά λίγες περιπτώσεις, η απλούστευση των υφιστάμενων κανόνων δεν πρόκειται να τις αντιμετωπίσει.

Η ανάλυση των ποσοστών σφάλματος³³ που διενεργήθηκε για το πρόγραμμα-πλαίσιο «Ορίζων 2020» (συμπεριλαμβανομένου του προγράμματος Ευρατόμ) και οι μέχρι σήμερα λογιστικοί έλεγχοι καταδεικνύουν ότι:

- Περίπου το 63% των σφαλμάτων αφορούν σφάλματα στη χρέωση δαπανών προσωπικού. Τα συνήθη προβλήματα που εντοπίστηκαν είναι ο εσφαλμένος υπολογισμός των παραγωγικών ωρών· τα εσφαλμένα ποσοστά ή ο εσφαλμένος αριθμός ωρών που καταγράφηκαν.
- Περίπου το 22% των σφαλμάτων σχετίζονται με άλλες άμεσες δαπάνες (πλην δαπανών προσωπικού). Το πλέον σύννηθες σφάλμα που εντοπίζεται είναι η έλλειψη άμεσου υπολογισμού των δαπανών.
- Περίπου το 6% των σφαλμάτων αφορούν δαπάνες υπεργολαβίας, το 4% οδοιπορικά και το 5% άλλες κατηγορίες δαπανών. Σημειωτέον ότι το ποσοστό σφάλματος 28% όσον αφορά τις έμμεσες δαπάνες στο έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο (συμπεριλαμβανομένου του προγράμματος Ευρατόμ) έχει σχεδόν μηδενιστεί χάρη στην καθιέρωση των κατ' αποκοπήν συντελεστών για τις έμμεσες δαπάνες.

Κάποια από τα σφάλματα που εντοπίστηκαν στη διάρκεια των λογιστικών ελέγχων του προγράμματος-πλαισίου «Ορίζων 2020» και του προγράμματος Ευρατόμ καταδεικνύουν ότι ορισμένα θα μπορούσαν να έχουν αποφευχθεί μέσω της απλούστευσης και της αποφυγής της περιττής τυπολατρίας ως προς τους κανόνες. Κάποιες αλλαγές έχουν ήδη γίνει στο πρόγραμμα-πλαίσιο «Ορίζων 2020» και στο πρόγραμμα Ευρατόμ (για παράδειγμα νέοι κανόνες για την εσωτερική τιμολόγηση και τις πρόσθετες αποδοχές), ενώ άλλες θα καθιερωθούν όπου είναι δυνατόν στο πρόγραμμα-πλαίσιο «Ορίζων Ευρώπη» και στο πρόγραμμα Ευρατόμ 2021-2025. Ωστόσο, οι εν λόγω αλλαγές θα έχουν, προς το παρόν, περιορισμένο αντίκτυπο στο ποσοστό σφάλματος, διασφαλίζοντας γενικά την αποφυγή μικρών μόνο σφαλμάτων.

Η ευρύτερη χρήση απλουστευμένων επιλογών κόστους, όπως οι κατ' αποκοπήν συντελεστές και το μοναδιαίο κόστος, καθώς και η συνεχιζόμενη απλούστευση των κανόνων, θα συντελέσουν στη μείωση του μελλοντικού ποσοστού σφάλματος, που υπολογίζεται σε 3%-4% σε αντιπροσωπευτική βάση. Ωστόσο, παραμένει το βαθύτερο πρόβλημα των σφαλμάτων μιας μεθόδου χρηματοδότησης που βασίζεται στην επιστροφή των επιλέξιμων δαπανών. Σε ένα τέτοιο σύστημα, το αντιπροσωπευτικό ποσοστό σφάλματος μπορεί να μειωθεί στο 2,5-3,5 %, ενώ το εναπομένον ποσοστό σφάλματος, μετά τις διορθώσεις, εκτιμάται γύρω στο 2 % (όμως όχι απαραίτητα χαμηλότερο).

Στο πρόγραμμα-πλαίσιο «Ορίζων 2020» καθιερώθηκε η χρηματοδότηση με εφάπαξ ποσά για το στάδιο 1 του μηχανισμού για τις ΜΜΕ. Έτσι, επιτρέπεται η καταβολή 50 000 EUR με την παράδοση ικανοποιητικού επιστημονικού παραδοτέου. Δεν απαιτείται κανένα πρόσθετο δικαιολογητικό για την εν λόγω πληρωμή, όπως τιμολόγια, δελτία χρόνου εργασίας, αποδείξεις πληρωμής κ.λπ. Δεν υφίστανται δημοσιονομικά σφάλματα.

Για το πρόγραμμα-πλαίσιο «Ορίζων 2020» προτάθηκε η χρηματοδότηση με εφάπαξ ποσά, θεωρήθηκε ωστόσο ακατάλληλη ή πρόωρη. Παρά ταύτα, στο πρόγραμμα εργασίας 2018 του προγράμματος-πλαισίου «Ορίζων 2020», η Επιτροπή εφαρμόζει πιλοτικά έργα βασισμένα στη χρηματοδότηση με εφάπαξ ποσά. Παράλληλα, έχει

³³

Ποσοστό επί τοις εκατό (%) της αξίας σε EUR έναντι όλων των προσαρμογών στις άμεσες δαπάνες υπέρ του προϋπολογισμού της ΕΕ.

αναλάβει μια σειρά δράσεων επικοινωνίας για να μετριάσει τις ανησυχίες των ενδιαφερόμενων μερών σχετικά με την εν λόγω μορφή χρηματοδότησης.

Το πιλοτικό έργο πρέπει να αξιολογείται, ιδίως για να διαπιστωθεί εάν επιτυγχάνει όλους τους στόχους του προγράμματος (και όχι μόνο τη μείωση του ποσοστού σφάλματος). Όμως είναι σαφές ότι η ευρύτερη χρήση χρηματοδότησης βάσει κατ' αποκοπήν συντελεστών θα μειώσει το ποσοστό σφάλματος. Ωστόσο, θα μετακυλίσει τους κινδύνους σε άλλα στάδια του συστήματος εσωτερικού ελέγχου – θα αυξηθεί η σημασία της αξιολόγησης, καθώς και η σημασία της αξιολόγησης του παραδοτέου.

Το προτεινόμενο πρόγραμμα Ευρατόμ επιτρέπει στην Επιτροπή να εφαρμόσει τη μέθοδο της χρηματοδότησης με εφάπαξ ποσά, πρόθεση δε της Επιτροπής είναι να την εφαρμόσει ευρύτερα. Ωστόσο, είναι πολύ νωρίς για να πει κανείς πόσο ευρέως μπορεί να χρησιμοποιηθεί. Αυτό θα εξαρτηθεί από τα αποτελέσματα των πιλοτικών έργων που εφαρμόζονται επί του παρόντος.

Ο αριθμός των πράξεων που πραγματοποιούνται σημαίνει ότι ένα υψηλό επίπεδο συστηματικού εκ των προτέρων ελέγχου θα αποβεί εξαιρετικά δαπανηρό. Για τον λόγο αυτό, η υφιστάμενη στρατηγική ελέγχου στηρίζεται σε εκ των προτέρων ελέγχους με βάση τον κίνδυνο και σε εκ των υστέρων ελέγχους για να εκτιμηθεί το επίπεδο σφάλματος και να εντοπιστούν και να ανακτηθούν μη επιλέξιμα ποσά. Η εν λόγω στρατηγική ελέγχου θεωρείται αποτελεσματική δεδομένου ότι τα ποσοστά σφάλματος έχουν παραμείνει εντός του καθορισμένου εύρους. Περιλαμβάνεται η περαιτέρω εξέλιξη ορισμένων πτυχών, όπως ο έλεγχος συστημάτων και διαδικασιών, πλην όμως δεν προτείνονται ριζικές αλλαγές.

- 2.2.3. *Εκτίμηση και αιτιολόγηση της οικονομικής αποδοτικότητας των ελέγχων (λόγος του κόστους του ελέγχου ÷ της αξίας των σχετικών κονδυλίων που αποτελούν αντικείμενο διαχείρισης) και αξιολόγηση του εκτιμώμενου επιπέδου κινδύνου σφάλματος (κατά την πληρωμή και κατά το κλείσιμο)*

Το κόστος του συστήματος ελέγχου (αξιολόγηση, επιλογή, διαχείριση έργου, εκ των προτέρων και εκ των υστέρων έλεγχος) υπολογίζεται από 3% έως 4% για το σύνολο των υπηρεσιών της Επιτροπής που ήταν επιφορτισμένες με την υλοποίηση των προηγούμενων προγραμμάτων-πλαισίων το 2017 (συμπεριλαμβανομένου του κόστους διαχείρισης του εβδόμου προγράμματος-πλαισίου και του προγράμματος-πλαισίου «Ορίζων 2020»). Το εν λόγω κόστος θεωρείται εύλογο λαμβάνοντας υπόψη τις προσπάθειες που απαιτούνται για τη διασφάλιση της επίτευξης των στόχων, καθώς και τον αριθμό των πράξεων.

Το εκτιμώμενο επίπεδο κινδύνου σφάλματος κατά την πληρωμή επιχορηγήσεων στο πλαίσιο μεθόδου χρηματοδότησης που βασίζεται στην επιστροφή των επιλέξιμων δαπανών είναι 2,5%-3,5%. Ο κίνδυνος σφάλματος κατά το κλείσιμο (κατόπιν ελέγχων και διορθώσεων) είναι περίπου 2% (όχι απαραίτητα κάτω από το αυτό το ποσοστό). Το εκτιμώμενο επίπεδο κινδύνου σφάλματος για επιχορηγήσεις στο πλαίσιο μεθόδου χρηματοδότησης που βασίζεται στη χρηματοδότηση με εφάπαξ ποσά προσεγγίζει το 0% (κατά την πληρωμή και κατά το κλείσιμο). Το συνολικό εκτιμώμενο επίπεδο κινδύνου σφάλματος εξαρτάται από την ισορροπία μεταξύ των δύο μεθόδων χρηματοδότησης (επιστροφή επιλέξιμων δαπανών και χρηματοδότηση με εφάπαξ ποσά). Πρόθεση της Επιτροπής είναι να εφαρμόσει τη μέθοδο της χρηματοδότησης με εφάπαξ ποσά όπου κρίνεται σκόπιμο. Ωστόσο, το βασικό κίνητρο για την έγκριση της χρηματοδότησης με εφάπαξ ποσά δεν θα είναι η μείωση του ποσοστού σφάλματος, αλλά η επίτευξη όλων των στόχων του προγράμματος. Το

εν λόγω σενάριο βασίζεται στην υπόθεση ότι τα μέτρα απλούστευσης δεν θα υποστούν ουσιαστικές τροποποιήσεις κατά τη διαδικασία λήψης αποφάσεων.

Σημείωση: η παρούσα ενότητα αφορά αποκλειστικά τη διαδικασία διαχείρισης επιχορηγήσεων· για διοικητικές και λειτουργικές δαπάνες που πραγματοποιούνται μέσω διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων ο κίνδυνος σφάλματος κατά την πληρωμή και κατά το κλείσιμο θα πρέπει να είναι μικρότερος του 2 %.

2.3. Μέτρα για την πρόληψη περιπτώσεων απάτης και παρατυπίας

Να προσδιοριστούν τα ισχύοντα ή τα προβλεπόμενα μέτρα πρόληψης και προστασίας, π.χ. στη στρατηγική για την καταπολέμηση της απάτης.

Οι υπηρεσίες της Επιτροπής που είναι επιφορτισμένες με την υλοποίηση του προγράμματος Ευρατόμ είναι αποφασισμένες να καταπολεμήσουν την απάτη σε όλα τα στάδια της διαδικασίας διαχείρισης επιχορηγήσεων. Έχουν αναπτύξει και εφαρμόζουν στρατηγικές καταπολέμησης της απάτης, συμπεριλαμβανομένης της αυξημένης χρήσης πληροφοριών, χρησιμοποιώντας ιδίως προηγμένα εργαλεία της τεχνολογίας των πληροφοριών και προβαίνοντας σε κατάρτιση και ενημέρωση του προσωπικού. Οι εν λόγω προσπάθειες θα συνεχιστούν. Συνολικά, τα προτεινόμενα μέτρα θα πρέπει να έχουν θετικό αντίκτυπο στην καταπολέμηση της απάτης, ειδικότερα δε η μεγαλύτερη έμφαση στον λογιστικό έλεγχο με βάση τον κίνδυνο και στην ενισχυμένη επιστημονική αξιολόγηση και έλεγχο.

Η υπάρχουσα στρατηγική για την καταπολέμηση της απάτης των υπηρεσιών της Επιτροπής που είναι υπεύθυνες για την υλοποίηση των προγενέστερων προγραμμάτων Ευρατόμ, η οποία καλύπτει τις επιχορηγήσεις, όπως και οι στρατηγικές για την καταπολέμηση της απάτης που σχετίζονται με άλλες δαπάνες, θα επικαιροποιηθούν έπειτα από την αναθεώρηση της στρατηγικής της Επιτροπής για την καταπολέμηση της απάτης το 2018. Θα καλυφθούν επίσης οι κίνδυνοι που συνδέονται με τη χρηματοδότηση με εφάπαξ ποσά, η οποία ενέχει διαφορετικούς κινδύνους που χρειάζεται να ληφθούν υπόψη.

Υπογραμμίζεται ότι οι διαπιστωθείσες απάτες είναι ελάχιστες σε αναλογία προς το σύνολο των δαπανών, ωστόσο οι Γενικές Διευθύνσεις που είναι επιφορτισμένες με την εκτέλεση του προϋπολογισμού έρευνας εξακολουθούν να δεσμεύονται για την καταπολέμησή τους.

Η νομοθεσία διασφαλίζει ότι οι λογιστικοί και οι επιτόπιοι έλεγχοι μπορούν να διενεργούνται από τις υπηρεσίες της Επιτροπής, συμπεριλαμβανομένης της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας καταπολέμησης της απάτης (OLAF), με τη χρήση των τυποποιημένων διατάξεων που προτείνει η OLAF.

3. ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

3.1. Τομείς του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και νέες γραμμές δαπανών του προϋπολογισμού που προτείνονται

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	Γραμμή του προϋπολογισμού	Είδος δαπάνης	Συμμετοχή			
	1. Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία	ΔΠ/ ΜΔΠ ³⁴ .	χωρών ΕΖΕΣ ³⁵	υποψηφίων για ένταξη χωρών ³⁶	τρίτων χωρών	κατά την έννοια του άρθρου [21 παράγραφος 2 στοιχείο β)] του δημοσιονομικού κανονισμού
H1	01.010301 Δαπάνες σχετικές με μόνιμους και έκτακτους υπαλλήλους για την υλοποίηση προγραμμάτων έρευνας και καινοτομίας - Πρόγραμμα Ευρατόμ	ΜΔΠ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
	01.010302 Εξωτερικό προσωπικό για την υλοποίηση προγραμμάτων έρευνας και καινοτομίας - Πρόγραμμα Ευρατόμ					
	01.010303 Άλλες διοικητικές δαπάνες για προγράμματα έρευνας και καινοτομίας - Πρόγραμμα Ευρατόμ					
	01.030100 Έρευνα και ανάπτυξη στον τομέα της σύντηξης	ΔΠ				
	01.030201 Πυρηνική σχάση, πυρηνική ασφάλεια και ακτινοπροστασία					
	01.030202 Άμεσες δράσεις υλοποιούμενες από το Κοινό Κέντρο Ερευνών					

³⁴ ΔΠ = Διαχωριζόμενες πιστώσεις / ΜΔΠ = Μη διαχωριζόμενες πιστώσεις.

³⁵ ΕΖΕΣ: Ευρωπαϊκή Ζώνη Ελεύθερων Συναλλαγών.

³⁶ Υποψήφιες χώρες και, κατά περίπτωση, δυνάμει υποψήφιες για ένταξη χώρες ή οντότητες των Δυτικών Βαλκανίων.

3.2. Εκτιμώμενες επιπτώσεις στις δαπάνες

3.2.1. Συνοπτική παρουσίαση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις δαπάνες

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	1	Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία

			2021	2022	2023	2024	2025	Μετά το 2025	ΣΥΝΟΛΟ
Επιχειρησιακές πιστώσεις (καταναμημένες σύμφωνα με τις γραμμές του προϋπολογισμού στο σημείο 3.1)	Αναλήψεις υποχρεώσεων	(1)	202,364	205,998	210,531	214,085	219,475		1 052,453
	Πληρωμές	(2)	4,171	174,120	180,924	196,838	202,306	294,094	1 052,453
01 03 01 Έρευνα και ανάπτυξη στον τομέα της σύντηξης	Αναλήψεις υποχρεώσεων	(1α)	130,964	133,300	136,249	138,523	142,054		681,089
	Πληρωμές	(2α)		125,000	128,000	132,000	135,000	161,089	681,089
01 03 02 01 Πυρηνική σχάση, πυρηνική ασφάλεια και ακτινοπροστασία	Αναλήψεις υποχρεώσεων	(1β)	59,815	60,882	62,229	63,268	64,881		311,074
	Πληρωμές	(2β)		40,000	42,000	53,000	55,000	121,074	311,074
01 03 02 02 Άμεσες δράσεις υλοποιούμενες από το Κοινό Κέντρο Ερευνών (ΚΚΕρ)	Αναλήψεις υποχρεώσεων	(1γ)	11,585	11,817	12,053	12,294	12,541		60,290
	Πληρωμές	(2γ)	4,171	9,120	10,924	11,838	12,306	11,931	60,290
Πιστώσεις διοικητικού χαρακτήρα χρηματοδοτούμενες από το κονδύλιο του προγράμματος ³⁷	Αναλήψεις υποχρεώσεων = Πληρωμές	(3)	119,636	122,002	124,469	126,915	129,525		622,547
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων για το χρηματοδοτικό κονδύλιο του	Αναλήψεις υποχρεώσεων	=1+3	322,000	328,000	335,000	341,000	349,000		1 675,000

³⁷ Τεχνική και/ή διοικητική βοήθεια και δαπάνες στήριξης της εφαρμογής προγραμμάτων και/ή δράσεων της ΕΕ (πρώην γραμμές «ΒΑ»), έμμεση έρευνα, άμεση έρευνα.

προγράμματος	Πληρωμές	=2+3	123,807	296,122	305,393	323,753	331,831	294,094	1 675,000

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	7	«Διοικητικές δαπάνες»

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

		2021	2022	2023	2024	2025	Μετά το 2025	ΣΥΝΟΛΟ
Ανθρώπινοι πόροι								
Άλλες διοικητικές δαπάνες								
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων του ΤΟΜΕΑ 7 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	(Σύνολο αναλήψεων υποχρεώσεων = Σύνολο πληρωμών)							

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

		2021	2022	2023	2024	2025	Μετά το 2025	ΣΥΝΟΛΟ
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων μεταξύ ΤΟΜΕΩΝ του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	Αναλήψεις υποχρεώσεων	322,000	328,000	335,000	341,000	349,000		1 675,000
	Πληρωμές	123,807	296,121	305,393	323,753	331,831	294,094	1 675,000

3.2.2. Συνοπτική παρουσίαση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις πιστώσεις διοικητικού χαρακτήρα

- ☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση πιστώσεων διοικητικού χαρακτήρα
- ☒ Η πρόταση/πρωτοβουλία συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση πιστώσεων διοικητικού χαρακτήρα, όπως εξηγείται κατωτέρω:

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

Έτη	2021	2022	2023	2024	2025	ΣΥΝΟΛΟ

TOMEA 7 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου						
Ανθρώπινοι πόροι						
Άλλες διοικητικές δαπάνες						
Μερικό σύνολο του TOMEA 7 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου						

Εκτός του TOMEA 7³⁸ του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου						
Ανθρώπινοι πόροι ³⁹	79,863	81,550	83,274	85,034	86,833	416,554
Άλλες δαπάνες διοικητικού χαρακτήρα ⁴⁰	39,773	40,452	41,195	41,881	42,692	205,993
Μερικό σύνολο εκτός του TOMEA 7 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	119,636	122,002	124,469	126,915	129,525	622,547

ΣΥΝΟΛΟ	119,636	122,002	124,469	126,915	129,525	622,547

Οι ανάγκες σε διοικητικές πιστώσεις θα καλυφθούν από τις πιστώσεις που έχουν ήδη διατεθεί για τη διαχείριση της δράσης και/ή έχουν ανακατανεμηθεί και θα συμπληρωθούν, εάν χρειαστεί, από πρόσθετους πόρους που

³⁸ Τεχνική και/ή διοικητική βοήθεια και δαπάνες στήριξης της εφαρμογής προγραμμάτων και/ή δράσεων της ΕΕ (πρώην γραμμές «ΒΑ»), έμμεση έρευνα, άμεση έρευνα.

³⁹ Τα στοιχεία αφορούν αποκλειστικά το εξουσιοδοτημένο προσωπικό που απασχολείται το 2020 στις Γενικές Διευθύνσεις και δεν περιλαμβάνουν το πρόσθετο προσωπικό που θα αμείβεται από τις συνεισφορές των μελλοντικών συνδεδεμένων χωρών ή το προσωπικό που θα χρειαστεί εάν η Επιτροπή αποφασίσει, εφόσον το κρίνει σκόπιμο, να αναθέσει την εκτέλεση ορισμένων τμημάτων του προγράμματος σύμφωνα με το άρθρο 10 της Συνθήκης Ευρατόμ.

⁴⁰ Τα στοιχεία αυτά αντιπροσωπεύουν τις εκτιμώμενες μέγιστες διοικητικές δαπάνες που απαιτούνται για την εφαρμογή της νομικής βάσης.

ενδέχεται να χορηγηθούν στην αρμόδια για τη διαχείριση ΓΔ στο πλαίσιο της ετήσιας διαδικασίας κατανομής και λαμβάνοντας υπόψη τους υφιστάμενους δημοσιονομικούς περιορισμούς.

3.2.2.1. Εκτιμώμενες ανάγκες σε ανθρώπινους πόρους

- ☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση ανθρώπινων πόρων
- ☒ Η πρόταση/πρωτοβουλία συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση ανθρώπινων πόρων, όπως εξηγείται κατωτέρω:

Εκτίμηση η οποία πρέπει να εκφράζεται σε μονάδες ισοδυνάμων πλήρους απασχόλησης

Έτη	2021	2022	2023	2024	2025
Θέσεις απασχόλησης του πίνακα προσωπικού (θέσεις μόνιμων και έκτακτων υπαλλήλων)					
Έδρα και αντιπροσωπείες της Επιτροπής					
Αντιπροσωπείες της ΕΕ					
Έρευνα	556	556	556	556	556
Εξωτερικό προσωπικό (σε μονάδα ισοδυνάμου πλήρους απασχόλησης: ΙΠΑ) - AC, AL, END, INT και JED					
Χρηματοδοτούμεν ο από τον ΤΟΜΕΑ 7 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	- στην έδρα				
	- σε αντιπροσωπείες				
Χρηματοδοτούμεν ο από το κονδύλιο του προγράμματος 41	- στην έδρα				
	- σε αντιπροσωπείες				
Έρευνα	185	185	185	185	185
Άλλα (να προσδιοριστούν)					
ΣΥΝΟΛΟ	741	741	741	741	741

Τα στοιχεία αφορούν αποκλειστικά το εξουσιοδοτημένο προσωπικό που απασχολείται το 2020 στις Γενικές Διευθύνσεις και δεν περιλαμβάνουν το πρόσθετο προσωπικό που θα αμείβεται από τις συνεισφορές των μελλοντικών συνδεδεμένων χωρών ή το προσωπικό που θα χρειαστεί εάν η Επιτροπή αποφασίσει, εφόσον το κρίνει σκόπιμο, να αναθέσει την εκτέλεση ορισμένων τμημάτων του προγράμματος σύμφωνα με το άρθρο 10 της Συνθήκης Ευρατόμ.

Οι ανάγκες σε ανθρώπινους πόρους θα καλυφθούν από το προσωπικό της ΓΔ που έχει ήδη διατεθεί για τη διαχείριση της δράσης και/ή έχει ανακαταταχιστεί στο εσωτερικό της ΓΔ και το οποίο θα συμπληρωθεί, εάν χρειαστεί, από πρόσθετους πόρους που μπορεί να διατεθούν στην αρμόδια για τη διαχείριση ΓΔ στο πλαίσιο της ετήσιας διαδικασίας κατανομής και λαμβανομένων υπόψη των υφιστάμενων δημοσιονομικών περιορισμών.

Περιγραφή των προς εκτέλεση καθηκόντων:

Μόνιμοι και έκτακτοι υπάλληλοι	Καθήκοντα που απορρέουν από τη διαχείριση και την υλοποίηση του προγράμματος πυρηνικής έρευνας και κατάρτισης, ιδίως όσον αφορά τη διαχείριση πυρηνικών αποβλήτων, την πυρηνική ασφάλεια και τις πυρηνικές διασφαλίσεις, την πυρηνική προστασία και την πυρηνική σύντηξη.
Εξωτερικό προσωπικό	

⁴¹ Επιμέρους ανώτατο όριο εξωτερικού προσωπικού που καλύπτεται από επιχειρησιακές πιστώσεις (πρώην γραμμές «ΒΑ»).

3.2.3. Συμμετοχή τρίτων στη χρηματοδότηση

Η πρόταση/πρωτοβουλία:

- ☐ δεν προβλέπει συγχρηματοδότηση από τρίτους
- ☒ προβλέπει τη συγχρηματοδότηση που εκτιμάται κατωτέρω:

Πιστώσεις σε εκατ. EUR (με 3 δεκαδικά ψηφία)

Έτη	2021	2022	2023	2024	2025	ΣΥΝΟΛΟ
Προσδιορισμός του φορέα συγχρηματοδότησης						
ΣΥΝΟΛΟ συγχρηματοδοτούμενων πιστώσεων ⁴²	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.

3.3. Εκτιμώμενες επιπτώσεις στα έσοδα

- ☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν έχει δημοσιονομικές επιπτώσεις στα έσοδα.
- ☒ Η πρόταση/πρωτοβουλία έχει τις δημοσιονομικές επιπτώσεις που περιγράφονται κατωτέρω:
  - ☐ στους ιδίους πόρους
  - ☒ στα διάφορα έσοδα

Να αναφερθεί αν τα έσοδα προορίζονται για γραμμές δαπανών X

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

Γραμμή εσόδων του προϋπολογισμού	Επιπτώσεις της πρότασης/πρωτοβουλίας				
	2021	2022	2023	2024	2025
Θέση 6011 Θέση 6012 Θέση 6013 Θέση 6031	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.

Ως προς τα έσοδα «για ειδικό προορισμό», να προσδιοριστούν οι γραμμές δαπανών του προϋπολογισμού που επηρεάζονται.

01.03XX Πιστώσεις προερχόμενες από τη συμμετοχή τρίτων μερών

Άλλες παρατηρήσεις (π.χ. μέθοδος/τύπος για τον υπολογισμό των επιπτώσεων στα έσοδα ή τυχόν άλλες πληροφορίες).

Οι τρίτες χώρες ενδέχεται να συνεισφέρουν στο πρόγραμμα μέσω συμφωνιών σύνδεσης. Οι όροι που καθορίζουν το ύψος της χρηματοδοτικής συνεισφοράς θεσπίζονται στη συμφωνία σύνδεσης με κάθε χώρα και διασφαλίζουν αυτόματη διόρθωση τυχόν σημαντικής ανισορροπίας όσον αφορά το ποσό που λαμβάνουν

⁴²

Οι διμερείς συμφωνίες σύνδεσης δεν έχουν συναφθεί ακόμη. Οι συνεισφορές των συνδεδεμένων χωρών θα προστεθούν στα ποσά που παρουσιάζονται στο παρόν νομοθετικό δημοσιονομικό δελτίο.

μέσω της συμμετοχής τους στο πρόγραμμα οντότητες εγκατεστημένες στη συνδεδεμένη χώρα, λαμβάνοντας υπόψη το κόστος διαχείρισης του προγράμματος.